

**TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE BFO VAN HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND**  
**d.d. 17 januari 2023**

---

**1. Opening, vaststellen agenda**

De voorzitter: Ja. Goedemorgen. Het is nu daadwerkelijk vijf over. Fijn dat er nog een aantal mensen zijn binnengedruppeld. Ik wou de vergadering graag starten. En voor het audioverslag zou ik willen beginnen met het appel nominaal. We gaan beginnen bij de heer Van Kretschmar. Nee, voor het audioverslag graag even uw naam noemen.

De heer Van Kretschmar: Ja, mijn naam is Constant van Kretschmar, Bedrijven, en ik ben aanwezig.

Mevrouw Jonker: Heleen Jonker, Partij voor de Dieren, aanwezig.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Nieske Dijkshoorn, fractie Ongebouwd.

De heer Lont: ChristenUnie-SGP, Ytzen Lont.

De heer Van der Veer: Bart Van der Veer, Water Natuurlijk.

Mevrouw Jenniskens: Annemiek Jenniskens, Water Natuurlijk.

De heer Claassen: Harry Claassen, 50PLUS.

De heer Oostvogels: Goedemorgen. Tom Oostvogels, VVD.

Mevrouw Bresjer: Ook goedemorgen. Karin Bresjer, VVD.

De heer Kiela: Peter Kiela, PvdA.

De heer Boot: Pieter Boot, ook PvdA.

De heer Egas: Ruud Egas, Hoogheemraad.

De heer Ouwendijk: Peter Ouwendijk, Hoogheemraad.

De heer Daverveldt: Goedemorgen. Pien-Hein Daverveldt, dijkgraaf.

De voorzitter: Dank u wel. Goedemorgen en goedemorgen ook aan de heer Jansen die zojuist nog binnenkomt. Goedemorgen. Ik wilde beginnen met een tweetal mededelingen. Allereerst dat de heer Van Boxmeer zich heeft afgemeld in verband met ziekte. Ik wil hem graag vanaf hier namens ook de commissie van harte beterschap wensen en succes met zijn herstel. Daarnaast nog een bericht van de heer Heijboer dat hij wat later zal zijn. Hij verwacht hier om tien uur binnen te komen. Dan wilde ik doorgaan naar het vaststellen van de agenda. En daar had ik alvast in ieder geval één ordevoorstel voor waarbij mijn voorstel zal zijn om B.01 en B.02 gezamenlijk te bespreken. En daar is tot slot, daarnaast is er nog een brief vanuit het college geagendeerd als 05.02 over de voortgang versterking informatiebeveiliging. Waarbij, die is als ingekomen stuk geagendeerd op initiatief vanuit de organisatie. We willen hem behandelen als ingekomen stuk. Dus mijn

vraag was even, wie van u hier eventueel nog wat over zou willen zeggen? Dan kan ik het nu noteren en dan kunnen we dat aan het einde van de vergadering meenemen. Ik zie de heer Oostvogels. Ja. Ik zie bijna iedereen. Nee? Ja. Genoteerd. Ja. Mevrouw Jenniskens heeft nog een vraag.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even voor het eerste agendapunt over die Rekeningkamer, daar is mij gevraagd of ik namens de Rekeningcommissie eventueel toelichting wil geven. Dus Bart Van der Veer is daar dan woordvoerder op en als het over het advies van de Rekeningkamer gaat dan probeer ik de toelichting te geven.

De voorzitter: Correct, dank u wel. Staat genoteerd. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja, zou ik een aanvulling mogen doen op uw ordevoorstel? Want bij de ingekomen stukken hebben we ook 05.01 staan, het proces brief. Zouden we die ook bij het eerste agendapunt kunnen bespreken?

De voorzitter: Ja, dat is op het initiatief gedaan van de PvdA. Dus ik kijk even naar de PvdA of ze ...

De heer Boot: Precies, dat was ook ons voorstel.

De voorzitter: Perfect, dan betrekken we die ook bij die bespreking. Hartstikke fijn. Nog andere opmerkingen? Dan bij deze dan zullen we B.01 en B.02 gezamenlijk bespreken.

## **2. Toezeggingenlijst commissie Bestuur, Financiën en Organisatie (bijlage audiotranscript)**

De voorzitter: Dan wilde ik naar de toezeggingenlijst gaan. Zijn daar vragen dan wel opmerkingen over? De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, ik zie dat er op de toezeggingenlijst staat er een toezegging dat de dijkgraaf nog bij de Unie aandacht zou vragen voor de code interbestuurlijke verhoudingen. We hebben daar in de VV ook iets op teruggehoord van de heer Ouwendijk. Daar is ook weer een toezegging op gedaan om dat nog eens uit te zoeken. Want het gaat er eigenlijk om, er is een bestaande code maar die zou worden gereviseerd en de Unie speelt daar een rol. Kunt u daar iets over zeggen? Heeft u het gedaan en zo ja, wat gebeurt er?

De voorzitter: De dijkgraaf.

De heer Daverveldt: Even wachten. Dank u wel, mijnheer Van Kretschmar. Zoals ik volgens mij ook in de VV gezegd heb hebben wij zeg maar dit ook aan de orde gesteld bij de Unie. Zoals u zelf terecht ook opmerkt, er is een revisie geweest op hoofdlijnen van de code van bestuur. Dat is zeg maar waar de zaken nu staan. En u heeft in de VV gevraagd om nog een keer te verhelderen welk proces gevolgd is om tot die update te komen. En die ... Daar heb ik een toezegging voor gedaan om dat uit te zoeken, die staat nog open.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog verdere vragen over de toezeggingenlijst of het audiotranscript? Nee? Dank u wel.

## **3. Mededelingen**

De voorzitter: Dan gaan we naar de mededelingen. We hadden in het begin natuurlijk al een aantal mededelingen gedaan. Ik kijk nog even aan de kant van het college of er nog mededelingen zijn. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik zou graag als mededeling willen doen dat ACOM inmiddels overgegaan is tot aanbesteding van de nieuwbouw. Het zou met drie verschillende partijen zijn, drie verschillende onderdelen aanbesteed. Dus het wachten is inmiddels op het moment dat de bouw een aanvang kan nemen. Tot zover. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Nog verdere mededelingen? Ik was trouwens, als we het toch over mededelingen hebben, helemaal vergeten te zeggen, dit is de allerlaatste commissie BFO van deze bestuursperiode. Ik was het bijna vergeten om bij stil te staan. Maar goed. Dus nou, laten we er een legendarische vergadering van maken. Terug... Dat is aan u, qua lengte.

### **3.a Terugkoppeling Unie Commissies**

De voorzitter: De terugkoppeling Unie Commissies. Kijk ik wederom naar de kant van naar het college. Geen mededelingen.

### **4.B Besprekstukken**

De voorzitter: Dan gaan we gelijk door naar de besprekstukken

*4.B.01 Proces onafhankelijke Rekenkamer Delfland*

*4.B.02 Overdrachtsdocument / Advies Rekeningcommissie 2019-2023 (RC)*

*5.01 Brief proces onafhankelijke rekenkamer Delfland*

De voorzitter: Te beginnen met B.01 en B.02 die gezamenlijk worden behandeld samen met het ingekomen stuk van 05.01. Is er nog behoefte aan een inleiding vanuit het college? De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Zoals in het algemeen bekend is, is de wet op de Rekenkamer aangepast. En Delfland wil daar natuurlijk op de meest mooie wijze aan gaan voldoen in de nabije toekomst. Dat betekent dat we op 1 januari '24 een Rekenkamer geïnstalleerd moeten hebben. Onderweg daarnaartoe stelt het college voor om in ieder geval de voorbereidende werkzaamheden ter hand te nemen. En zeker ook omdat we natuurlijk geconfronteerd worden met de wisseling van de VV. Er zijn verkiezingen op 15 maart. Nou, dat zal niemand ontgaan zijn. De eerstvolgende VV dat dit onderwerp aan de orde zou kunnen komen is in juni 2023, dit jaar dus. Dus vandaar dat we voorstellen om het op deze wijze als in dit voorstel aangegeven ter hand te nemen. Tot zover even, mijnheer de voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wou ik het woord aan de commissie geven en ik wou aan mijn linkerkant beginnen. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het voorstel zoals het hier voorligt dat steunen wij, ook omdat het natuurlijk wettelijk een plicht is. We zien ook dat, we lezen ook en dat wist ik ook zelf al, dat de Rekeningcommissie dat ook adviseert om daar zo snel mogelijk mee te beginnen. We denken dat het inderdaad een prima zaak is. We hebben nog wel een paar vragen en aandachtspunten. Vanuit het CDA vinden we in ieder geval wel belangrijk dat de Rekeningcommissie, of de Rekenkamer, sorry, dat die onafhankelijk kan opereren maar dat die wel duidelijk, ja, maar dat ze wel flexibel moeten zijn. Daarom vinden wij ook dat inderdaad het een Rekenkamer zou moeten zijn die vooral op hoofdlijnen gewoon onderzoeken begeleidt maar echt de expertise zelf inhuurt. Wij vinden ook dat er een auditcommissie vanuit de VV, zouden wij ook een prima zaak vinden zodat er ook een onafhankelijk en een onpartijdig advies vanuit de VV naar de rest van de VV kan gaan. We vroegen ons nog even af aan welke kosten we moeten denken want dat lezen we niet in de stukken. En wat ons betreft zouden we ook als het gaat om een gezamenlijke Rekenkamer of een

Rekenkamer samen met de andere waterschappen, zouden wij toch opteren om eerst te kijken of we het zelf kunnen en daarna te kijken of we kunnen samenwerken. Dat waren ... Dat zijn mijn punten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook wij kunnen in grote lijnen instemmen met het voorstel. Ja, er valt natuurlijk niet zoveel in te stemmen want er is voor een deel, wordt het door de wet ons opgelegd. Ja, wij hebben toch wel een paar kanttekeningen. Allereerst, ja, het laten we zeggen de Rekeningcommissie zoals die in de huidige samenstelling is met het RvO wat daarbij hoort wordt opgeheven. Dus de vraag is even, er wordt later in het stuk nog gerefereerd aan dat Reglement van Orde maar volgens mij bestaat dat dan niet meer. Want daar zou dan ook nog instaan dat je het recht hebt om een auditcommissie in te stellen. Dat vinden wij laten we zeggen te vaag. Ik denk dat we op dit moment in deze vergadering zouden moeten zeggen als huidige VV-leden of de wens uitgaat naar een aparte auditcommissie of niet. Als je dat te lang voor je uitschuift dan duurt het ook heel lang voordat die commissie gevormd is. En de ervaring leert, want ik heb zelf ook in de Rekeningcommissie mogen zitten, dat dan het jaar alweer voorbij is voordat die commissie er is en ook zijn werk kan starten. Dus met name die auditcommissie vinden wij belangrijk. Dat kan je niet overlaten aan de BFO of aan de P&C, dat moet een aparte commissie worden. Hij kan wellicht wat kleiner zijn dan de huidige Rekeningcommissie maar dat ... Dus in die zin kunnen wij niet meegaan met het open eind wat in dat voorstel zit. Ten aanzien van de Rekenkamerfunctie zouden wij er ook voor zijn om het eerst maar eens zes jaar te proberen om dat alleen voor Delfland te organiseren. Dat is denk ik al lastig genoeg om daar de juiste deskundigen voor te vinden die toch ook iets met het waterschap moeten hebben. Je kunt natuurlijk zeggen, ja, we willen onafhankelijke mensen. Maar het is wel handig, omdat die onderzoekers zich toch op een waterschap toespitsen, om daar wel de juiste mensen bij te zoeken. Ik heb dus ook nog even de vraag hoe dat dan gaat gebeuren? Gaat elk waterschap zijn eigen profiel daarvoor opstellen of kom je met één profiel wat iedereen dan kan gaan gebruiken en hoe gaat die selectie dan plaatsvinden? Dat is dus een concrete vraag. Dan heb ik nog een vraag. In de brief die erbij zit van BZK daar staat dus dat er dus ook een wetwijziging plaatsvindt in de zin dat het dagelijks bestuur van een waterschap de jaarrekening, dat die daar zelf verantwoording over aflegt over de financiële rechtmatigheid. Dat dat in lijn is met de systematiek van het Rijk. Ik zou graag willen weten, wat voor consequenties heeft dat ten opzichte van zoals we het nu doen? Hè, want het staat hier als een wijziging. Ik zou daar graag even een toelichting op hebben. Dat dus voor wat betreft het voorsteldeel. Dan heb ik ook nog, maar dan kijk ik even naar mevrouw Jenniskens, naar het overdrachtsdocument van de Rekeningcommissie. Ik moet zeggen, mijn complimenten. Ik vind het echt een, het is een mooi document. Er zitten ook met name persoonlijke ervaringen van leden bij. Ik neem aan dat het zo bedoeld is? Want in het begin was ik even verward want ik las elke keer ik dus ik dacht, goh, mijnheer Verhage is wel heel lang aan het woord maar dat ... Maar er waren ook verschillende kleurtjes dus misschien is elke kleur wel een apart lid van de Rekeningcommissie. Nou ja, misschien dat u daar iets over kunt zeggen? Het zal altijd geheim blijven wie dat dan precies is. En ik vond ook de lijst met potentiële onderzoeksonderwerpen vond ik ook heel goed. Want ik zie daar toch onderwerpen op staan bij wijze van spreken die vier jaar geleden ook al in dat dossier stonden en het is gewoon goed om dat vast te houden. Ook al ga je naar een externe commissie, dat je toch vanuit het waterschap laat zien van de kennis die we nu hebben, wat zijn wat ons betreft de punten waar we op zouden kunnen focussen. Dus dat vind ik ook een heel belangrijk document. Ja, en verder is het natuurlijk in de evaluatie wel lastig want er wordt ook veel over de onderzoeken gesproken. Nou ja, die functie gaat dan vervallen, althans voor de eigen leden. Maar goed, het is wel goed om daar toch even op terug te kijken hoe dat gegaan is dus misschien dat u daar nog wat over kunt zeggen. Nou, dat waren mijn punten.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Wij steunen uiteraard ook het voorstel, het is met name een procesvoorstel hè voor instellen van de Rekenkamer. Van een verplichte Rekenkamer zeg maar, een wettelijk

verplichte Rekenkamer. Ik wilde ook even doorgaan naar het overdrachtsdocument. Daarbij wilde ik de Rekeningcommissie zoals die nu bestaat, heel hartelijk danken voor alle onderzoeken die ze hebben gedaan. Wij zijn erg blij met het onderzoek naar die verbonden partijen en ook naar het baggeren. Dat zijn twee onderwerpen die ons aan het hart lag. Ook de enorme moeite en tijd die daar ingestoken is. Het overdrachtsdocument wat door de heer Verhage is opgesteld, daar wilde ik even op ingaan, dat ondersteunen wij heel helemaal. Wij zouden ook heel graag zien dat er een auditcommissie komt. Ik denk dat het heel erg belangrijk is dat ook Delfland neutraal zeg maar gecontroleerd wordt op de cijfers. Eigenlijk kun je dat vergelijken met zoals nu de Rekeningcommissie ook wel zijn werkzaamheden heeft gedaan. Dus eigenlijk is, je zou heel grof kunnen zeggen, het is een soort voortzetting van de huidige Rekeningcommissie maar dan zonder die onderzoeken. Elk fatsoenlijk bedrijf heeft tegenwoordig een auditcommissie dus het lijkt mij echt heel verstandig dat die ook wordt ingesteld. Ik denk dat op tijd dat ook in moet worden gezet, dat proces. Dat zal natuurlijk niet makkelijk zijn want je zit natuurlijk met een nieuwe VV en daar komen dan nieuwe VV-leden in, in die auditcommissie. En voor de Rekenkamer kun je het proces op zich nu starten. En ik begreep dat ook gemeentes hebben natuurlijk nu ook, moeten nu ook een Rekenkamer gaan instellen. Dus we zouden ook kunnen kijken naar, hoe doen gemeentes dat? Hebben die al een profiel of hebben die al een proces? Inderdaad heel goed dat die potentiële onderzoeksonderwerpen ook worden aangegeven in die brief. Daar zijn een aantal van die zouden ons ook zeer aanspreken. Dus eigenlijk, ja, fijn dat dit er komt. Het geeft inderdaad wel even weer opnieuw extra werk voor Delfland want dit moet natuurlijk allemaal weer ingeregeld worden en uitgezocht en profielen worden gemaakt. Maar mooi dat het er komt en we ondersteunen het procesvoorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil beginnen met B.02 want ik vind toch de Rekenkamer die wij, of de Rekeningcommissie die wij nu hebben die verdient een groot compliment met de werkzaamheden die ze de afgelopen vier jaar hebben gedaan en ook de periode daarvoor wat steeds gebeurd is. Het was soms onder tijdsdruk werken voor de Rekeningcommissie om adviezen klaar te krijgen. Ik vind altijd de adviezen die ze hebben gegeven, nou, een groot compliment en daar kunnen wij als VV-leden ook wat mee. En dat is wel iets waar we bij stil mogen staan en wat we dan ook heel erg mogen waarderen dus namens onze fractie daar heel veel waardering voor. We zijn blij met het overdrachtsdossier, wat er dan ook staat, overdrachtsdocument, de activiteiten die gedaan zijn. Ook wat al genoemd is over de verbonden partijen, dat onderzoek. Lastige materie maar fijn dat de Rekeningcommissie daar een goed overzicht van heeft gegeven wat we kunnen doen. De lijst met potentiële onderzoeksonderwerpen is zeker belangrijk om dat ook door te geven. Want straks, nou ja, het komende jaar zal dat ongeveer wel stilstaan want een auditcommissie, als ik dat zo lees, doet alleen de jaarrekening. Dus pas in 2024 gaat er misschien pas het eerste onderzoek weer beginnen dus dat is dan al aan de andere kant wel jammer dat dat dan even stilstaat. Als ik dan terugga naar het voorstel van B.01, dat kunnen wij grotendeels wel steunen. Hè, we zijn afhankelijk van de overheid dat die van de wetswijziging is geweest dus dat we wat moeten doen. Waar wij wel mee zitten dat is de auditcommissie. Die auditcommissie die moet eigenlijk al heel snel in werking worden getreden want anders krijgen we dus, of dat is misschien ook een besluit, dat we dit jaar geen advies geven bij de jaarrekening. Hoe gaan wij dat oplossen en hoe gaan we dat wat doen? Wordt dat een tijdelijke auditcommissie voor één jaar waarvan we op de voorhand al, nou ja, richting ... Dat is lastig met de verkiezingen want straks krijg je ineens de jaarrekening en moet dat heel snel gebeuren. En er moet ook nog een auditcommissie dan ingesteld worden dus dat is wel onze grote zorg hoe we dat gaan doen. Daarnaast heeft onze voorkeur ook, ja, kijk eerst dat we het zelf kunnen doen. Blijkbaar heeft Rijnland al een Rekenkamer, besloten dat ze dat hebben dus kijk ook daarnaar, haal daar eventueel informatie uit hoe ze dat opgesteld hebben, wat voor profiel hebben ze. Het is ook de vraag, hoeveel personen gaan er in zo'n Rekenkamercommissie, worden dat drie, vier of vijf voor onafhankelijkheid? Dus er zijn nog wel wat open eindjes ook maar het begin is er en we hebben er vertrouwen in dat het wel goed tot recht komt. Het is

natuurlijk alleen jammer dat, een Rekenkamer vinden wij toch wel iets verder weer van ons eigen afstaan zeg maar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank wel. De heer Lont.

De heer Lont: Dank voor het woord. Allereerst even een mededeling, ik moet elf uur helaas weg maar probeer zover mogelijk te komen. Allereerst zijn wij ook heel blij met wat de Rekencommissie heeft gedaan, de gesprekken die we met hen konden voeren, de laagdrempeligheid, het overdrachtdossier wat er ligt en de lijst van potentiële onderwerpen waar we ons ook goed in kunnen herkennen. Dus daar zijn we heel blij mee. Er komt nu ook een nieuwe Rekenkamer. Dat is op zich ook een goede ontwikkeling maar we maken ons juist wel dan zorgen over die vergrote afstand die ook door andere mensen werd geconstateerd. Aan de andere kant zien we juist ook wel een goed voordeel in zo'n gezamenlijke Rekenkamerfunctie. Ook vooral omdat er nou ja bij een onafhankelijke club ook aparte ondersteuning nodig is en dan kan je gewoon daarin verschillende zaken bij elkaar trekken, een soort shared services. Aan de andere kant, ja, dan heb je nog meer afstand. Dus misschien kunnen we dat op een of andere manier oplossen door bepaalde eigen leden in die Rekenkamer waarmee je dan kan spreken en afstemmen. En dat ze ook openstaan voor suggesties vanuit de VV omdat dat niet zo expliciet terugkomt. Verder zijn we er ook voor dat er experts in komen. Dat niet alles wordt ingehuurd maar dat ze ook zelf het waterschap kennen en aan de slag kunnen daarin. Dus niet managers zonder enige inhoud zeg maar. Nou ja, dat waren een beetje onze hoofdpunten in ieder geval. Ja.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Ja, dank u voor het woord, voorzitter. Ik wil graag beginnen bij B.02 met de complimenten voor het werk van de Rekeningcommissie. Zorgvuldig, transparant en van buitengewoon goede kwaliteit dus onze complimenten namens de fractie. Ik wil dan ook het stapje maken naar B.01 met de aanbevelingen van de Rekeningcommissie voor het verdere proces voor de Rekenkamer. Daar vraagt u twee besluiten voor. Eentje om het proces te starten, nu al. Nou, is hartstikke goed, zijn we er vroeg bij. We hebben wel nog een kanttekening, waarom het bij de ... In de portefeuille van de Hoogheemraad financiën zit en niet bij de dijkgraaf? Het is een inrichtingsproces, het is een proces van samenwerking, het is een proces van onafhankelijk inrichten van de Rekenkamer. Dus wij zijn benieuwd naar de argumenten waarom het bij de Hoogheemraad financiën terecht is gekomen en niet bij de dijkgraaf? Daarnaast zien wij wel degelijk de voordelen van de samenwerking met andere waterschappen. Wij zien daar meer volume, meer onderzoeken, meer kennis en ervaring en ook een stukje meer onafhankelijkheid wellicht. Dus wij vinden het een heel goed plan om het besluit twee te steunen dat tijdens het proces van totstandkoming van de Rekenkamer ook wordt meegenomen om te kijken wat de meerwaarde zou kunnen hebben om dat in samenwerking met andere waterschappen te doen. Daarnaast, en vervolgens zien we ook op dit moment eigenlijk geen meerwaarde voor een auditcommissie om die in te stellen. Wij zijn eigenlijk van mening dat die rol door de commissie BFO heel goed kan worden vervuld. Dus wij zijn ook benieuwd naar de argumenten waarom dat wel zou moeten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Claassen.

De heer Claassen: Dank u wel. Nou, allereerst sluit ik graag aan bij de lovende woorden die hiervoor gezegd zijn ten aanzien van de Rekeningcommissie. Ik heb er zelf niet zo veel ervaring mee maar ik heb begrepen dat dat zeer gewaardeerd werk is. Ik zie ook de resultaten, daar zijn we tevreden mee. Ik sluit ook graag aan bij de opmerkingen over het instellen van een auditcommissie dus daar hoef ik verder ook niet zoveel aan toe te voegen. De potentiële onderzoeksonderwerpen zijn aansprekend. Waar verschillen we dan? Of tenminste, waar heb ik dan nog iets toe te voegen? Dat is in de brief van BZK wordt melding gemaakt van een procesondersteuning vanuit de Unie. De vraag is, is daar iets over te melden? Waar bestaat die ondersteuning uit, geeft dat ook richting aan hoe je het verder zou moeten inrichten? Geeft dat houvast aan eventuele

samenwerking met de andere waterschappen? Waarbij we dat laatste overigens van harte zouden willen ondersteunen en de samenwerking zouden willen zoeken met in ieder geval de ons omringende waterschappen binnen de provinciegrenzen. De werking van de Rekenkamer is, heb ik uit eigen werkervaring in andere context zeg maar, als erg positief ervaren. En ja, het is goed als je daar heel slagvaardig in kan zijn en bundeling van kracht, van expertise, van middelen is daarin gewoon heel waardevol. Wat wel een punt van aandacht dan blijft is hoe je je invloed daarin kunt blijven laten gelden en hoe je een beetje zeggenschap houdt over je eigen budgetdeel daarin. Dus daar zou wat aandacht voor moeten zijn. Het is een procesvoorstel wat wij dan ook van harte steunen. Maar in het proces mis ik dan nog een klein beetje die zoek naar samenwerking met anderen, wat toch wat ons betreft een gewenste optie is. Dat zou nog wel eens wat tijd kunnen vergen en de vraag is of je dat dan allemaal nog voor 1 januari '24 gerealiseerd kunt krijgen. Dus daar zou dan eventueel nog een voorstelletje aan kunnen worden toegevoegd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja, voorzitter, dank u wel. En het voordeel is van laatste of bijna laatste op de rij zijn is dat je mooie nieuwe manieren hebt geleerd waarop je de dankbaarheid kunt uiten. Dus dank voor alle lof en daar sluiten we ons ontzettend bij aan. Mooie verwoordingen. Ja, als we even vooruitkijken, nou, de Rekeningcommissie heeft bij ons absoluut nut laten zien. En blijkbaar vond landelijk het nodig, hè, waren ze zo onder de indruk van het werk dat ze zeggen, dat gaan we op een andere manier verankeren of nog beter. Dus nou, dat gaan we dan maar doen. Ja, voor ons is het belangrijk dat het goede van de Rekeningcommissie bewaard blijft als instrument voor ons als Verenigde Vergadering. Dat is dat we scherpe onderzoeksvragen kunnen wegzetten, dat die ook echt terugkomen als concrete en scherpe aanbevelingen. En die ook niet in een vacuüm hangen. En dat is een van de dingen, waaronder het baggeronderzoek, waar ik echt onder de indruk van was. Dat sloot ontzettend aan bij waar wij als VV behoefte aan hadden maar ook binnen de organisatie. Dus dat zijn een aantal dingen die wij echt zouden willen behouden. Aan de andere kant, we willen ook niet te veel over ons eigen graf heen regeren. Dus wij kunnen ons aansluiten bij het huidige proces, we hebben er vertrouwen in.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Boot.

De heer Boot: Dank wel, voorzitter. Aansluiten bij de anderen, de dank aan de Rekeningcommissie. Dat hoeft ik niet meer te herhalen, dat is in zoveel woorden gezegd. Dus ik ga over naar het voorstel over, hoe moet het nou verder met die Rekenkamer? Ook daar kunnen wij instemmen met het procesvoorstel. Maar we hebben een paar aandachtspuntjes. Het eerste is, we hebben enige zorg over dat, eigenlijk wat Ongebouwd ook zei, dat er een heel jaar nu verloren gaat. Dan is er een nieuwe Rekencommissie, die moet nog helemaal wennen. Dus als je niet oppast is de eerste helft van het jaar daarop ook alweer verloren en dan heb je nog maar tweeëneenhalf jaar voordat er weer nieuwe verkiezingen. Dat is ontzettend weinig dus wij zouden willen voorstellen om te kijken hoe je volgend jaar in een paar dingen misschien nog iets meer tempo kan krijgen. Want eigenlijk is het voorstel om op 29 juni alleen maar dat profiel te bekijken en dan pas op 30 november eigenlijk de echte discussie te voeren. Wij kunnen ons voorstellen dat je in 29 juni ook al een paar ijkpunten probeert te benoemen bijvoorbeeld doen we het nou samen of niet? Dat maakt daarna dat proces daarna natuurlijk veel eenvoudiger. Dus oproep om te kijken of dat goed kan zodat bij wijze van spreken die laatste maand december al een beetje gebruikt kan worden door die nieuwe commissie om zich een beetje in te werken zodat die echt op 1 januari geheel van slag kan, aan de gang kan gaan. Hè, dan win je tijd. We vinden dat tijdsaspect dus heel belangrijk. Tweede punt, doe je nou samen met anderen of niet? Nou, dat vinden we logisch om te onderzoeken. We hebben ook een lichte voorkeur om het zelf te doen. En we geven nog een variant in overweging, dat is dat je de ambtelijke ondersteuning die moet dus nieuw georganiseerd worden, dat je die in ieder geval samendoet. Ook als de Rekeningcommissies of de Rekenkamers, dat die apart zijn maar dat je wel een soort gezamenlijke staf hebt. Dat is misschien wat goedkoper en die kan zich dan ook helemaal op dit werk concentreren. Want ja, hoe groot kan de staf van alleen Delfland zijn? Ja, dat zijn geen

zes mensen. Dus ja, hoeveel kennis kan daar zijn? Dus nou ja, dat is een variant die we ook in overweging geven. Het laatste punt over die auditcommissie, ja of nee. Wij zouden eigenlijk ook een voorkeur hebben dat je een auditcommissie hebt want dat is toch wel een beetje een vak. En mijnheer Van Kretschmar heeft natuurlijk al gezegd hoe ingewikkeld dat volgend jaar is. Misschien zou je kunnen zeggen dat je volgend jaar een beetje als een tussenjaar gebruikt. Dat je dan kijkt, zijn er een paar mensen in de nieuwe BFO, als er een BFO komt hè, dat moet natuurlijk ook maar besloten worden, die dat één keer willen doen vanuit de BFO. En dan heb je iets meer tijd om die auditcommissie ook echt te benoemen. In ieder geval ook volgend jaar moet netjes gaan. Dus nou, wij vinden het niet erg als daar eenmalig een soort tussenoplossing gevonden wordt en dat je nog even de tijd neemt om de definitieve oplossing te kiezen. Als er maar gewoon een advies kan zijn volgend jaar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was volgens mij de eerste termijn vanuit de commissie. Mijn voorstel zou zijn om eerst het woord te geven aan het college ter beantwoording en daarna aan mevrouw Jenniskens namens de Rekeningcommissie. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, wij sluiten ons als dagelijks bestuur natuurlijk aan bij de complimenten die gemaakt zijn voor het werk van de Rekeningcommissie. Laat ik dat maar een keer nog gezegd hebben. Er zijn een aantal opmerkingen gemaakt over het procesvoorstel wat nu voorligt. Ik zou die opmerkingen toch willen beschouwen als input voor dat voorstel wat uiteindelijk neergelegd moet worden en waarin de afwegingen zichtbaar gemaakt worden en de keuzes mogelijk gemaakt worden tussen hoe de Rekenkamer ingericht zou moeten worden. Met andere woorden, gezamenlijk of onafhankelijk. Dat is ook een beetje de strekking van het voorstel om te kijken van, wat is er nou mogelijk en wat zou kunnen passen en wat zijn de alternatieven? En daar hoeft het dagelijks bestuur in die zin ook geen keuze in te maken maar die hoeft dat eigenlijk alleen maar voor te leggen aan het AB en die kunnen daar dan een beslissing in nemen. Ik zal een aantal van die opmerkingen toch even langslopen. Er zijn ook twee opmerkingen gemaakt door de heer Van Kretschmar en de heer Claassen over de brief van Binnenlandse Zaken. De heer Van Kretschmar die had het over de wijzigingen met betrekking tot de rechtmatigheid. Het is nu gebruikelijk, en zo was het voorheen ook in gemeente- en provincieland, dat de accountant oordeelde over de rechtmatigheid. En bij gemeente, provincie is dat ik meen inmiddels alweer drie jaar geleden aangepast en is dat aan het dagelijks bestuur overgelaten, die moeten zich uitspreken over de rechtmatigheid. Dat wordt nu ook voor de waterschappen ingesteld en dat betekent vanaf 1 januari 2025, het eerste verslagjaar is dan 2025, dus in het voorjaar van '26 als de jaarrekening over '25 verschijnt, dan zit daarbij het oordeel van het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid. En het staat natuurlijk het AB vrij om ook aan de accountant te vragen om daar ook nog eens iets van te vinden. Hè, dus dat wordt in die zin natuurlijk ook alleen maar versterkt. Met betrekking tot de input van de Unie op het proces van het instellen van die onafhankelijke Rekenkamer. Ja, er is een werkgroep aan de gang die ondersteunt de waterschappen en wij kunnen daar vragen aan stellen en wij krijgen daar zaken van voorgelegd hoe ontwikkelingen in de tijd verlopen. Dus ik beschouw dat als ondersteunend en niet zozeer als richting- of maatgevend. Dat even over de brief van Binnenlandse Zaken. Dan de andere opmerkingen. Ja, er zijn een aantal opmerkingen gemaakt die hebben toch echt betrekking over hoe je zo'n Rekenkamer in zou moeten richten. Nou, wettelijk is daar een heleboel over voorgeschreven. Het is onafhankelijk, dat betekent zonder meer dat er een grotere afstand ontstaat dan waar nu met de Rekeningcommissie sprake van is want anders dan is er van onafhankelijkheid geen sprake. Dat betekent dat die Rekenkamer ook zelfstandig bepaalt welke onderzoeken ze gaat doen en welke niet. En dat daar wel bijkomt is dat ze in overleg kan treden met het algemeen bestuur om daar gewoon de vragen te stellen en van, waar heeft u nou behoefte aan? Het lijkt me dan logisch dat de lijst bijvoorbeeld die nu door de Rekeningcommissie gepresenteerd wordt met betrekking tot onderzoeken die aangedragen zijn door u als commissie of door het AB maar die in de afgelopen periode niet uitgevoerd konden worden, dat zo'n lijst dan als eerste wordt overlegd. Ja, hetzelfde geldt natuurlijk met betrekking tot kosten, aanpassen van het Reglement van Orde. Al dat soort zaken, ja, die komen in, hoe heet het, de beschrijving, de uitkomsten van dit procesvoorstel aan de orde en die worden praktisch gesproken natuurlijk aan het opvolgend algemeen

bestuur voorgelegd en die kunnen daar dan een keuze in maken. Dat geldt ook met betrekking tot, om nog maar een paar dingen te noemen, de heer Van Kretschmar die had het over, ja, hoe wordt er dan geselecteerd en dat soort zaken. Nou, dat is allemaal verderop in het proces. Even terugkomend op eigenlijk meer de opmerking dan de vraag van de heer Boot met betrekking tot de tijd. We hebben hier een tijdpad in geschetst en dan zit ik als dagelijks bestuurder meer op of meer in de positie van underpromise en overdeliver. Ja, je probeert het natuurlijk sneller te doen en hoe eerder dat een onafhankelijke Rekenkamer van start kan gaan des te beter dat natuurlijk is. En dat hoeft echt niet tot het laatste moment en het laatste besluit te wachten. Het zou inderdaad vervelend zijn als je van de komende periode van vier jaar al anderhalf jaar zou verspelen voordat zo'n Rekenkamer van start kan gaan. Het is overigens ook wel zo dat, er zijn natuurlijk al voorbeelden in de landen van werkende onafhankelijke Rekenkamers, niet alleen bij gemeente en provincie maar ook bij waterschappen die dat inmiddels al ingesteld hebben. Dus ja, we zullen zoveel mogelijk proberen te versnellen waar dat kan.

De heer Van Kretschmar: Ja, toch even bij interruptie.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Misschien eigenlijk namens de heer Boot.

De heer Ouwendijk: Kijk, dat is een fijne.

De heer Van Kretschmar: Ja, het is een lastig model maar ik ga het toch doen. Volgens mij ging het er ook met name om hoe we nou met die auditcommissie of met een soort tijdelijke BFO-experts even het komende jaar zouden kunnen afdekken. Dat was een ... Of komt die nog? Oké. Maar dan ...

De heer Ouwendijk: Daar was ik ... Dank u wel, mijnheer Van Kretschmar ...

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: ... dat u dat nog even aangeeft. Ik kom zo even terug op de auditcommissie want er zijn meer mensen die daar een vraag over gesteld hebben. De opmerking van de heer Boot met betrekking tot de variant de ambtelijke ondersteuning. Nou, die nemen we ter harte. Dat geldt overigens ook voor de andere opmerkingen die gemaakt zijn en die zullen we betrekken bij het onderzoekje en wat we gaan doen aan het advies wat we te zijner tijd, of althans het voorstel, het keuzevoorstel wat we te zijner tijd voor zullen leggen. Dan even met betrekking tot de auditcommissie. Ik heb in een kleiner verband al gezegd dat het niet onlogisch zou zijn als een aantal van een toekomstige commissie waarin je normaal gesproken de jaarrekening zou behandelen, en of dat nou de P&C commissie is, de BFO commissie of hoe je hem ook zou noemen, maar dat een aantal mensen daarvan als een soort van werkgroepje in eerste instantie de werkzaamheden van een auditcommissie zouden kunnen doen als daar behoefte aan is. Hè, dat lijkt me geen onmogelijke zaak om dat op die manier te doen. Maar technisch gesproken kun je ook vanaf de eerste vergadering van het nieuwe AB een auditcommissie instellen en die de opdracht geven om onderzoek naar de jaarrekening te doen. Ik denk dat dat toch wel overgelaten moet worden aan het nieuwe AB. Je kunt daar niet zo gek veel aan voorbereiden. Hooguit aangeven dat je in deze periode als AB, en daar reken ik mezelf dan ook maar even toe, veel plezier en voldoening en genoeg beleefd heb aan het werk wat de Rekeningcommissie op dat gebied heeft gedaan. Dus dat wij in feite gewend zijn om met een soort van auditcommissie te werken. Maar die kun je in principe bij wijze van spreken nog voor de jaarrekening wordt behandeld hier, kun je die instellen. En dat wellicht met wat ondersteuning en hulp van de ambtelijke organisatie het dan ook nog lukt om bij de behandeling van de jaarrekening in de loop van dit jaar een voldoende onderbouwd advies te hebben op basis waarvan misschien de P&C commissie, misschien de commissie BFO, misschien rechtstreeks het AB een besluit kan nemen over de jaarrekening.

De heer Jansen: Voorzitter?

De heer Ouwendijk: Dan wou ik nog even snel ...

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel. Kan de portefeuillehouder dan in ieder geval wel toezeggen dat die de ambtelijke ondersteuning en het proces, mocht er een auditcommissie komen, dat dat in ieder geval wel op tijd geregeld wordt? Zodat inderdaad die auditcommissie ook gewoon zijn werk kan doen bij de komende P&C-cyclus.

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, die toezegging die kan ik wel doen, mijnheer de voorzitter. Ik denk dat het knelpunt niet zozeer zit in het feit dat er wel of niet ambtelijke ondersteuning moet worden geboden want dat doen we ieder jaar. Maar het zit er natuurlijk met name in, zijn we tijdig in staat als AB of als opvolgend AB om onze standpunten daarover goed duidelijk neer te zetten. Dus het antwoord, die toezegging die kan ik doen. Ja, ik denk dat ik ... Ja, volgens mij heb ik zo de vragen beantwoord, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wou ik mevrouw Jenniskens het woord geven namens de Rekeningcommissie.

Mevrouw Jenniskens: Ja, dank u wel, voorzitter. Ontzettend bedankt voor alle complimenten. We hebben volgende week donderdag de laatste Rekeningcommissie. Ik zal ze allemaal doorgeven. Ik heb de woorden ook opgeschreven van iedereen want ik denk dat dat gewoon leuk is om de variëteit ook aan de soort complimenten door te geven. Even nog wat niet in de evaluatie staat, ik denk dat wij ook een heel goed team hadden in de Rekeningcommissie dit keer, juist omdat wij verschillende meningen hadden. Dus daarom waren de gesprekken ook erg leuk en de samenwerking ook per onderzoek ging elke keer in de kleine teampjes ging eigenlijk ook hartstikke goed. Dus voor mij was het altijd een genoegen om naar de Rekeningcommissie te gaan, ondanks het vele werk wat het met zich meebracht. De heer Van Kretschmar heeft gevraagd of het allemaal de ervaringen van de heer Verhage zijn. Nee, natuurlijk niet. Wij hebben gewoon een enquête gehouden en wij dachten ook voor de transparantie, laten we nou maar gewoon zien wat iedereen vindt zonder de privacywetgeving te overschrijden. Dus vandaar dat dat zo is gedaan. Nou, voor de lijst potentiële onderwerpen, iedereen heeft daar iets over gezegd, die hebben we natuurlijk allemaal bij de fracties bij u opgehaald. Dat zijn geen verzinsels van de Rekeningcommissie. En dank daarvoor, want we hebben hele lijsten met onderwerpen gekregen. Helaas hebben we slechts drie onderzoeken kunnen doen. De heer Van Kretschmar die vroeg wat wij daar zelf van vonden van die onderzoeken. Nou, u weet allemaal, toen we met cyber security begonnen wat daar het gevolg van is geweest. Hè, dat we dat niet meer uiteindelijk als Rekeningcommissie hebben onderzocht. We hebben wel heel veel gesprekken daarover gehad maar op een gegeven moment heeft de organisatie vanwege de urgentie van het probleem daar een hele projectgroep voor opgezet. Nou, we weten allemaal hoe het daar verder mee gaat en de voortgang staat ook deze keer weer op de agenda. Verbonden partijen, daar hebben sommige partijen al iets over gezegd, dat dat zo'n belangwekkend onderzoek was. Nou, dat vonden wij ook en ik ben heel erg blij dat we daar nu, ik geloof dat het de vorige commissievergadering was, vervolg aan hebben kunnen geven. Dat de organisatie dat heeft opgepakt, dat ze goed gewerkt hebben aan de aanbevelingen van de Rekeningcommissie. En het baggeronderzoek, ja, dat was ook denk ik een heel erg belangwekkend onderzoek omdat het een van de kerntaken van het waterschap betreft en de resultaten waren best wel onthutsend. Wij zijn eigenlijk heel erg benieuwd hoe de organisatie dat nu verder oppakt. En dat proces loopt, daar zijn de afspraken voor gemaakt dus in die zin zijn wij als Rekeningcommissie wel blij met hoe de organisatie en ook de VV natuurlijk in eerste instantie onze adviezen heeft opgepakt. Ik denk dat er verder gewoon geen vragen waren maar dat er gewoon heel veel complimenten waren dus daar wil ik het gewoon bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Altijd fijn natuurlijk om in de commissie alle complimenten te mogen aanvaarden voor de .... Dan is het tijd voor de tweede termijn vanuit de commissie. Gaan we hetzelfde rondje weer af. Ik ga naar de heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, ik heb verder geen opmerkingen over of in ieder geval wat de portefeuille heeft gezegd. En ik heb ook geen aanvullingen ten aanzien van wat ik in de eerste termijn. Ik wilde, wat ik wel nog vergeten ben in de eerste termijn is ook vanuit het CDA complimenten naar de Rekeningcommissie te geven. Dat klinkt een beetje gek uit mijn mond maar dat moest ik namens mijn fractie wel in ieder geval doen. En ik sluit me helemaal aan bij de woorden van mevrouw Jenniskens over hoe zij de Rekeningcommissie heeft ervaren en hoe zij ook de onderzoeken heeft ervaren want ik heb precies dezelfde ervaring.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kretschmar. O, ik dacht dat u zei, dank u wel voor het woord. Mijn fout. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik was nog iets vergeten in de eerste termijn. Wij zouden een voorkeur hebben voor een eigen Rekenkamer. De reden daarvoor is omdat die potentiële onderzoeksonderwerpen die dus nu op de lijst staan, ja, als je daar met elkaar in discussie moet bij andere waterschappen vinden we dat, weet je, soms zijn sommige onderwerpen voor Delfland belangrijker dan bijvoorbeeld voor andere waterschappen. Dus we zouden eigenlijk dat liever gewoon in eigen hand houden bij onze eigen Rekenkamer. Dus dat was ik even vergeten te zeggen en dat was wel punt 2 van het gevraagde besluit dus vandaar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor de toevoeging. Mevrouw Dijkshoorn? De heer Lont? De heer Van der Veer?

De heer Van der Veer: Ja, dank u, voorzitter. Ik had nog één vraag gesteld waar ik toch wel benieuwd naar ben. Is waarom het onderwerp van tot stand komen van de Rekenkamer ondergebracht is in de portefeuille van de portefeuillehouder financiën en niet in de portefeuille van de dijkgraaf? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Claassen? De heer Oostvogels? De heer Boot?

De heer Boot: Eén klein puntje. Dank voor uw antwoord. Misschien kunt u nog even reageren op de suggestie om te kijken of de op 29 juni het onderwerp zo breed mogelijk gemaakt kan worden. En niet, want nu staat er, dan komen we met de profielschets. Dat is logisch maar als u ook laten we zeggen de ambtelijke organisatie kunt vragen, joh, zoek nou zoveel mogelijk al uit dan kan dat daar al een wat breder debat zijn. Bijvoorbeeld die keuze, doen we het nou zelf of niet? Want dat maakt zoveel uit. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dank voor de vragen. Als eerste de vraag of de opmerking van mevrouw Jonker. Kijk, het kenmerk van een onafhankelijke Rekenkamer is dat zij zelf bepaalt wat ze onderzoekt. Hè, dus dat maakt een discussie denk ik ook wel wat korter. Het is wel zo dat de Rekenkamer kan vragen aan het algemeen bestuur, zijn er zaken die u onderzocht wilt hebben? Maar uiteindelijk bepaalt, dat komt, dat wordt natuurlijk ingegeven door de onafhankelijkheid van die Rekenkamer. Dan de heer Van der Veer met betrekkingen, waarom zit het bij financiën en waarom niet bij de dijkgraaf? Ja, het college spreekt met één mond dus het mag eigenlijk niet uitmaken waar het wat dat betreft zit. Omdat financiën aangesloten is geweest bij de Rekenkamercommissie denk ik dat dat de reden is dat het op deze manier in die geleding belegd is. En het is in eerste instantie, hoe heet het, binnen Delfland in de financiële kolom geschoven. Maar daar zit geen vooropgestelde reden bij anders dan die ik daar net voor aangaf. Dan nog de opmerking van de heer Boot. Ja, dat kan ik bevestigen en beantwoorden. We gaan proberen zoveel als mogelijk te doen. En beschouw maar wat nu hier genoemd wordt per datum 29 juni 2023 als het minimum.

Hè, we zullen inderdaad niet zeggen, als we nou op 28 februari die toestand bereikt hebben dat we dan tot 29 juni gaan zitten wachten tot het 29 juni wordt. Dat is zeker niet de bedoeling. Dus we zullen er zoveel mogelijk informatie bijleveren bij die eerste gespreksronde als dat we mogelijk bij elkaar kunnen vergaren. Tot zover, mijnheer de voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond en ik zie geen aanvullende reacties vanuit de commissie. Het lijkt me logisch om dit stuk door te geleiden als besprekstuk richting de VV, of de stukken als besprekstukken. Waarbij er nog een toezegging is genoteerd van de heer Ouwendijk met betrekking tot de ambtelijke ondersteuning van de toekomstige auditcommissie. Dat gezegd hebbende wilde ik ... Wat zei u?

De heer Ouwendijk: De heer voorzitter, bij interruptie.

De voorzitter: Ja.

De heer Ouwendijk: Is het noodzakelijk om er een besprekstuk van te maken?

De voorzitter: Nou, dat is mijn interpretatie van de discussie. Maar als de conclusie is dat het als hamerstuk door kan dan kijk ik even rond en als dat zo is dan heb ik daar geen bezwaar tegen. Oké, helder. Dan is het een hamerstuk, bij deze. Dank voor de toevoeging.

#### *4.B.03 Intern proces wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen*

De voorzitter: Dan wilde ik doorgaan naar het volgende besprekstuk. B.03, intern proces wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen. En ik wil nu het rondje de andere kant op maken. Al is het woord aan de PvdA, wie mag ik het woord geven? De heer Kiela.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn blij met dit wetsvoorstel. Immers, de versterking van de democratische legitimatie bij gemeenschappelijke regelingen is van groot belang. En mijn collega Elsbeth Van Hijckama Vlieg heeft daar driekwart van haar periode aandacht aan gewijd. Dus wij zijn hier heel blij mee. We zijn ook blij met de doorwerking van het geheel in de bijlage 1 dus we willen dat graag vaststellen. Wat nog wel natuurlijk lastig wordt is die bespreking met de andere partijen, zeker ten aanzien van de actieve informatieplicht waar wij zeer aan hechten. En ja, we zijn benieuwd wat daar uitkomt maar het is afhankelijk van de gesprekken dus dat wordt nog een hele toer denk ik voor ... Maar dingen als actieve informatieplicht en evaluatie en de gemeenschappelijke adviescommissie, daar moeten we wel flinke effort op zetten om dat te kunnen realiseren. Wat ons betreft kan dit stuk dus zo verder. En de verbonden partijen, ja, daar nemen wij kennis van.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven bij de VVD? De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja, voorzitter, dank u wel. En dit is natuurlijk ook weer eentje die door landelijk aangedragen wordt bij ons. Laten we er maar van uitgaan dat dat het nadeel is van het relevanter worden als overheidslaag, dat het Rijk zich ook meer met je gaat bemoeien. Laten we er ook van uitgaan dat het alleen maar beter wordt. Waar wij benieuwd naar zijn is in het proces hoe de VV wordt meegenomen? We willen eigenlijk voorkomen, het is natuurlijk een onderhandeling met de andere deelnemende partijen en wij zouden het ... Nou, het kan nare gevolgen hebben als ineens het resultaat naar buiten komt dan ben ik, oeh, dat is niet wat wij beoogd hadden. Dus we zijn benieuwd hoe dat proces eruit zal gaan zien. En een van de dingen die ik ontzettend goed in mijn oren heb geknoopt uit het rapport van de Rekeningcommissie is dat het heel belangrijk is om een gezicht erbij te hebben. Hè, dus dat als we een verbonden partij hebben dat we die ook regelmatig eens even zien, dat we even kunnen ruiken daaraan. Maar volgens mij zit het al genoeg in de nota verbonden partijen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Claassen.

De heer Claassen: Dank u wel. Ik kan er kort over zijn, wij kunnen instemmen met het voorgestelde besluit.

De voorzitter: Dank wel. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Ook wij kunnen instemmen met het gevraagde besluit. Ik vind wel de opmerking van de heer Oostvogels over hoe wij meegenomen worden een belangrijke. Verder hebben wij in het voorstel ook alle opmerkingen die we de vorige keer hebben gedaan in de brainstorm, of hoe heette dat, de beeldvormende sessie, dat hebben we teruggezien. Stond er nog eentje die vond ik er nog wel wat heftig in staan en dat was dat burgerparticipatie niet nodig is. Wij dachten toen van, voor de huidige gemeenschappelijke regelingen is het niet nodig. Maar mochten er nieuwe of andere zijn dan is het wellicht toch nodig dus dan zou het misschien iets minder stellig in het voorstel kunnen staan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Lont.

De heer Lont: Ja, een goed voorstel verder. Ik vond alleen in de reacties bijvoorbeeld bij actieve informatieplicht, stond het er wat summier. Er stond, het gaat over dingen die buiten de kaders vallen et cetera. Maar ik dacht, misschien kon het wat concreter door dan op te nemen van, als bijvoorbeeld een nieuwe taak wordt toegevoegd aan zo'n gemeenschappelijke regeling dat je daar actief over informeert. Of dat bijvoorbeeld als je bepaalde prestatie-indicatoren met elkaar afsprekt dat je daar ook over informeert. Nou ja, ik dacht, dat kan nog wel een slagje concreter dan alleen buiten de kaders zeg maar.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel. Wij vinden het ook een goed voorstel. Wat wij hier hebben besloten dat dat richting de andere GR's dan natuurlijk gaat hè. Dat zullen onze vertegenwoordigers in die besturen moeten doen. En daar zal het nog misschien nog wel eens lastig zijn en dan zullen er wel eens keuzes gemaakt moeten worden. Dus ons voorstel wat wij hier hebben is een mooi uitgangspunt. En ik wens de deelnemers die in de GR zitten veel succes om daar zo goed mogelijk voor Delfland uit te komen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ook instemmen met het gevraagde besluit en we danken de organisatie voor het duidelijk weergeven van de opgehaalde punten zeg maar waar wij aandacht aan willen geven in de onderhandelingen met de GR'en. Ook wij zijn benieuwd hoe dat gaat aflopen want dat is natuurlijk allemaal geen garantie maar wij wensen iedereen daar veel succes bij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook wij kunnen instemmen met het gevraagde besluit. Het gaat er met name om dat we de bijlage vaststellen waarin onze wensen zijn geformuleerd. En wij herkennen ons in dat document wat daar geschreven is en wat we in de vorige BFO naar voren hebben gebracht. We hebben nog wel een vraag, ja, dat sluit eigenlijk aan bij wat al eerder genoemd is. In het voorstel staat, de uiteindelijke aanpassing van de regelingen zal per GR op een later moment ter besluitvorming aan de VV worden voorgelegd. Nou, dat is denk ik prima. Maar de vraag is toch, kunt u daar enig tijdspad aan verbinden? Ik herinner me in de vorige BFO is er een soort van planning afgegeven en die zit hier nu niet bij. En ik vind dit een beetje te ruim geformuleerd. Het zou dit jaar kunnen zijn of misschien ook wel over vijf jaar. Dat zal niet de bedoeling zijn. Ja. Dus kunt u daar nog even op reageren? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ... Ook het CDA kan instemmen met het voorstel wat voorligt. De nieuwe wet GR biedt een hoop kansen. We zouden er eigenlijk voor moeten zorgen dat er, ja, dat de besturen wat dichter ook bij de GR komen te staan. Dus wij hopen echt dat er inderdaad, ja, dat de informatieplicht maar ook evaluatie en hoe er met de zienswijze wordt omgegaan dat dat inderdaad, ja, dat dat nog beter wordt. En ja, we hopen inderdaad dat het niet ten koste gaat van de bestuurlijke slagkracht van de GR's. En ten aanzien van burgerparticipatie en een adviescommissie sluiten we aan ook bij wat er in de notitie in bijlage 1 staat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En nog een welkom aan de heer Heijboer die juist de vergadering is binnengekomen. Wie van het college mag ik het woord geven? De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dank u wel voor de vragen. We hebben in een vorige commissie besproken dat met betrekking tot de vier gemeenschappelijke regelingen waar Delfland aan deelneemt, dat daar een aantal wijzigingen in gemaakt moeten worden conform de gewijzigde wet op de GR. Dat moeten we voor 1 januari 2025 bolwerken. Dat geeft eigenlijk al een beetje antwoord op de vraag van de heer Van Kretschmar van, er zit geen planning bij. Nou, voor die datum moet u dat vastgesteld hebben. Ik denk dat de planning waar de heer Van Kretschmar naar verwees dat dat betrekking heeft op het overzicht wat we afgegeven hebben met betrekking tot de acties die we met alle verbonden partijen ingezet hebben. En dat rijkt verder dan deze vier GR's regelingen. Het zijn weliswaar de belangrijkste omdat ze het meeste ingrijpend zijn. Met betrekking tot de opmerkingen van de heer Kiela, en er zijn meerderen die daar opmerkingen over gemaakt hebben, hoe informeer je nou het AB gedurende het proces? Nou, ik denk dat in zijn algemeenheid geldt, ja, bestuurlijk bepaal je natuurlijk zelf hoe je die actieve informatieplicht invult. Maar in dit geval zal het duidelijk zijn dat op het moment dat iets afwijkt van wat wij opgehaald hebben als wensen en afwijkt in de zin van dat het daar dus haaks op staat of in belangrijke mate afwijkt, dat we dat dan aan de voorkant delen. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat daarmee de uitkomst van een eventueel voorstel aan het einde van de rit er anders uit ziet. Maar dat kan soms in onderhandelingen met andere deelnemers in zo'n GR helpen als duidelijk is dat het gevoel van een algemeen bestuur haaks op een bepaald voorstel van een andere deelnemer in de GR ligt. Hè, dus dat kan ons als dagelijks bestuur dus in die GR'en op zo'n moment misschien wel van dienst zijn. Dus dat is al een bijkomende reden om u zoveel als mogelijk op de hoogte te houden. En ja, vervolgens blijft natuurlijk een beetje ter beoordeling van u en ons in hoeverre dat iets wel of niet afwijkt van wat we met elkaar afgesproken hebben. Hè, ik bedoel haalt het wel het beoogde doel maar met een andere omschrijving of is het iets wat echt haaks staat op wat we met elkaar als uitgangspunt gedefinieerd hebben? Ja, ook de opmerking van de heer Oostvogels met betrekking tot de gezichten bij hebben, dat ziet meer op hoe we de verbonden partijen, hoe heet het, met elkaar in het zicht willen blijven houden. En dat gaat natuurlijk het best met fysieke presentatie, met fysieke aanwezigheid tijdens presentaties van die verbonden partijen. Maar dat heeft niet zozeer betrekking op dit voorstel anders dan dat de vier gemeenschappelijke regelingen die hier behandeld worden ook verbonden partijen zijn waar de nota verbonden partijen op ziet. Nou ja, in ieder geval dank voor het vertrouwen wat uitgesproken is door in te kunnen stemmen met het voorstel zoals dat voorligt. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ouwendijk. Ik kijk even de commissie rond of er behoefte is aan een tweede termijn? Ik zie geen. Dan bij deze wou ik ook dit stuk dan doorgeleiden als hamerstuk richting de VV.

#### *4.B.04 Reglement van Orde VV en commissies Delfland 2022*

De voorzitter: Dan aan de orde bespreekpunt B.04, Reglement van Orde VV en commissies Delfland 2022. Ik wil er graag wel aandacht voor vragen dat dit stuk een intern VV-stuk is dus in die zin zal er geen traditionele eerste en tweede termijn met het college zijn, het is immers van de VV zelf. Daarnaast, zoals ook al in de stukken staat, staan er eigenlijk drie punten centraal bij dit voorstel namelijk het insprekrecht, de aantal commissieleden als plaatsvervangers en het spoedeis initiatiefvoorstel. Dus mijn voorstel zou wel zijn nu om

inbreng wat betreft dit stuk tot deze drie punten te beperken. Dat gezegd hebbende wou ik de eerste termijn openen. En ik wou wederom via de rechterzijde beginnen bij de PvdA. Wie kan ik daarvoor het woord geven?

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ten aanzien van die drie punten springt vooral in het oog het punt van de commissieleden. Het is bekend dat de PvdA graag drie leden als extra wil hebben en daar houden wij aan vast. We vinden de staffel die ons onbekend voorkomt en die ook nimmer besproken is een beetje eigenaardig en uit de lucht vallen dus dat is een beetje jammer van het geheel. En als gezegd, wij houden vast aan drie commissieleden.

De voorzitter: Dank u wel. Namens de VVD, wie kan ik het woord geven? Mevrouw Bresjer.

Mevrouw Bresjer: Dank u wel, voorzitter. Ja, de continuïteit story van het Reglement van Orde. Misschien moeten we vaststellen dat het Reglement van Orde nooit helemaal af is. Dit gezegd hebbende, wat ons zorgen baart is dat de voorgestelde bepaling, dus die staffel, is opgenomen in een artikellid dat gaat over de samenstelling van een commissie. Dan ligt het voor de hand dat je dat maximum van drie ook betreft op een commissie. Dat is waarschijnlijk niet de bedoeling dus ik zou graag daar op dat punt gerustgesteld worden. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Claassen.

De heer Claassen: Ja, dank u wel. Nou, het mag duidelijk zijn dat wij ook ten aanzien van dat punt van de vertegenwoordiging pleiten voor een zo groot mogelijke vertegenwoordiging. Als kleine fractie hebben wij daar wel belang bij. Ja, verder, wij hebben de heer, wij prijzen ons heel gelukkig dat we de heer Fekkes in onze geledingen hebben met een juridische achtergrond, die altijd heel minutieus kijkt. En die heeft tot slot nog de opmerking gemaakt dat er verwezen wordt naar de regeling in 2022 en dat zou, als we hem nu vaststellen, 2023 worden. Dus. Dat was het, ja.

De voorzitter: Dank. Scherp. De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Ja, dank u wel, voorzitter. En nog even excuses dat ik een uur later moest aansluiten. Ja, voor dit punt hebben wij ook een sterke voorkeur voor drie commissieleden. En ik breng u in herinnering dat we vier jaar terug, misschien vijf jaar terug, toen hadden we geen vervangend commissieleden. Toen is er een motivatie opgesteld en een van die onderdelen van die motivatie voor meer commissieleden was dat er ook een soort opleiding zou moeten komen dat als partijen, als VV-leden zal ik maar zeggen stoppen dat dan er een naadloze overgang zou moeten zijn met nieuwe leden. En juist die commissieleden zijn eigenlijk het groeipotentieel van de partijen. We hebben nu met heel veel succes het BOB-model ingevoerd. Dat vergde bij ons best wat oefening. Ik ga dan niet helemaal terugblikken maar heel kort gezegd werkt het best goed. En ik denk ook dat we daar onze nieuwe mensen voor op moeten leiden. We willen ook een zo groot mogelijke democratische vertegenwoordiging hebben en dat pleit ervoor dat je meer mensen betreft. Als je dan kijkt van hoe dit Reglement van Orde uitwerkt dan zeg je eigenlijk dat de splinterpartijen mogen drie commissieleden hebben en de grote partijen niet. Terwijl die grote partijen met meer zetels zullen op een gegeven moment meer VV-leden vertrekken. De mensen met de grootste democratische vertegenwoordiging hebben dan geen kans gehad om nieuwe leden op te leiden terwijl de kleinere partijen dat wel hebben. Hè, als je één zetel hebt, heb je drie mensen opgeleid. Als die ene, dat ene VVD-lid stopt heb je drie kandidaten die hem op kunnen volgen. En in die zin vind ik het ook niet democratisch om de grootste partijen te beperken. Dus ik zou pleiten voor drie commissieleden en als we er een rem op willen zetten dan zou ik zeggen, nou, als je dus heel grote partijen zou krijgen dat je best kan zeggen, nou, maximaal bij vier of meer, dat je het dan gaat beperken. Dat vind ik dan wel akkoord omdat je dan zegt, dan heb je altijd al twee mensen per commissie.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kiela.

De heer Kiela: Maar wat betekent dat precies voor dit artikel? Want dat ... Het is ... U heeft een voorkeur voor drie maar soms ook kan er wat anders.

De heer Heijboer: Nou, stel nou dat je een partij hebt met zeven zetels en één Hoogenraad. Dan zeggen wij van, ja, dan heb je per commissie al twee VV-leden. Er moeten dan ook nog drie commissieleden bij, dan kom je op negen. Nou, dat wordt misschien wat overdreven.

De heer Kiela: Ja, maar waar leg je dan de grens hè? Dat is een groot probleem.

De heer Heijboer: Wij hoeven geen maximale zetels omdat dat denk ik niet aan de orde is. Dus als we tot de kern blijven zeggen we drie commissieleden.

De heer Kiela: Kijk, dat wilde ik graag horen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Ook Water Natuurlijk is voor maximaal drie commissieleden. En dan zou het wel fijn zijn als de vraag van mevrouw Bresjer is opgehelderd want het is natuurlijk nooit de bedoeling dat er drie plaatsvervangende leden of drie leden per commissie zijn. Maar dat dat gewoon wat helderder in het document staat, dat lijkt mij prima. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Lont.

De heer Lont: Ja, dank voor het woord. Ja, wij hebben eigenlijk ook in zijn algemeenheid voorkeur voor de oude regeling met drie leden. En ja, ook vanwege de verhouding ook met de grote partijen. Ja, en verder kunnen we gewoon akkoord gaan met het verhaal sowieso.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij zijn als fractie eigenlijk niet altijd een voorstander van drie plaatsvervangende leden of commissieleden zoals we dat nu gaan noemen. Het is ingesteld ook dat een commissielid er mocht zijn ter vervanging van als iemand niet kon. Dat was het uitgangspunt wat we hebben gedaan. En wij zien nu toch wel een beetje een oneigenlijk gebruik of het ruim opzetten. Je kunt zelf met je kieslijst samenstellen wie welke plek al komt om een goede afspiegeling te zijn voor wat je met de commissie wil. En daarnaast, de heer Heijboer die zei dan eigenlijk nog, ja, je gaat ze opleiden. Dat kan ook buiten de fractie gewoon om. Je hebt als het goed is een heel team wat je mee kunt nemen, wat je zelf kunt regelen. Dat hoeft niet op kosten van Delfland en van de burger te gaan om daar zoveel mogelijk fractieleden of commissieleden in te zetten. Wij zijn dan ook als waterschap het ruimste met aantal plaatsvervangers. Dus misschien is het dus heel goed om dat na te kijken. De heer Van Kretschmar, dat is dan een informeel document of een brief waarin stond dat andere waterschappen niet meer dan twee eigenlijk hebben. Dus ik denk dat dat een goede afweging ook zou zijn om dat dus dan maar mee te nemen. Dat we zeggen, we gaan terug naar twee, van drie naar twee. Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde eerst ook nog even naar een ander artikel kijken. Artikel 424 lid 5 dus dat gaat over dat initiatiefvoorstel. Ik denk dat daar een typefoutje in staat, althans een stukje ontbreekt bij lid 5. Ik denk dat daar, daar staat nu voorstel maar ik denk dat er wordt bedoeld initiatiefvoorstel zoals ook in de andere lid 1, 2, 3 en 4. Maar dat is even tekstueel dus dat daar kan ik niet ... Dat is even voor de

organisatie. Er is bij het reglement dat we de vorige keer hebben besproken in het BFO, dus daar zijn wijzigingen aangebracht door de fractievoorzitters. Niet in de commissie BFO. En dan zie ik, kijk ik ook nog naar artikel 5 lid 16, sorry, 5.16 lid 1 en dat gaat over de spreekregels in de VV. Ook artikel 4.10. Daar staat in beginsel, hè, we hebben het de vorige keer ook uitgebreid gehad over dat je dus als VV-lid niet mag worden beperkt in je spreekrecht. Dat is gewoon wettelijk zo bepaald. En nu is er toch ingekomen, dat was eerst alleen maar bij de commissie, dat daar staat, in beginsel per onderwerp mag er één iemand daarover spreken. Maar dat is nu ook bij de VV ingevoerd en dat was eerst niet in de vorige commissie BFO, anders had ik daar zeker wat van gezegd. Dus dat is er op een of andere manier in gefietst. Dan kom ik nu naar dat artikel 5.4 lid 4 over die voorwaarden en de commissieleden. Ik begrijp ook niet zo goed waarom het nou commissieleden worden genoemd en niet plaatsvervangers. Want dat was eigenlijk het uitgangspunt, dat je gewoon bij ziekte iemand hebt die jou kan vervangen. Daar kan ik me wel bij voorstellen dat het er gewoon drie kunnen zijn want weet je het is natuurlijk heel moeilijk om één iemand geschikt te achten om al die commissies iedere keer maar bij te houden zodat die ene persoon zou kunnen invallen. Dus op zich zijn wij wel voor maximaal drie maar zeker niet onder die voorwaarden. Want kijk, op die manier bevoordeel je dus de kleinere partijen. Dus je moet je voorstellen dat we zo meteen allemaal kleine partijtjes gaan krijgen met één VV-lid en die mogen dan allemaal drie plaatsvervangers of commissieleden. En dan de partijen die gewoon drie of vier zetels hebben verworven die krijgen dan helemaal niks. Nou, dat vind ik gewoon een ontzettende ongelijke behandeling ten opzichte van dus de kleine partijen ten opzichte van de grote partijen. Dus daar ben ik ... Ik bedoel, dit kan natuurlijk gewoon eigenlijk niet. Je moet of zeggen van, we doen er één, twee of drie maar dan wel zonder voorwaarden. Want op deze manier zit je gewoon de kleine partijen ... Dus het wordt nogal voor de verkiezingen. Ik ben ook heel benieuwd wat het gaat worden maar op deze manier denk ik dat we een soort Poolse landdag gaan worden. En dan ben ik ook heel benieuwd hoe die VV dan gaat functioneren als je dadelijk allemaal plaatsvervangers krijgt en een hele andere VV-persoon. Maar goed. Dus wij vinden dat een ongelijke behandeling, heel kort samengevat, ten opzichte van elkaar. Dus daarom zouden wij graag A tot en met D ieder geval eruit willen. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, er zijn drie punten waar we over zouden kunnen spreken. Wat ons betreft is eigenlijk alleen het punt over de commissieleden, dat is wat ons betreft nog steeds een punt. Hoewel wij kunnen leven met datgene wat er nu is opgeschreven. Ik wil er toch een aantal dingen aan toevoegen. En met name ook, en daar ben ik blij om, dat we nu ook zoals gevraagd laten we zeggen het stuk over het BOB-proces hebben toegevoegd. En ik denk dat je dat ook in één verband moet zien met het Reglement van Orde en ook met het thema over met hoeveel commissieleden moeten we nu gaan werken. En zonder nou meteen het over één, twee of drie te hebben denk ik dat het belangrijk is dat we ons moeten realiseren dat het debat vindt in de commissie plaats. En het debat moet dus wat ons betreft gevoerd worden in eerste instantie door leden die ook in de VV zitting hebben. Er zijn natuurlijk situaties waarbij dat wellicht niet kan door wel of niet voorziene omstandigheden maar dat is het uitgangspunt. Hier is het debat, hier wordt het oordeel gevormd en dat moet je doen met mensen die democratisch, het woord is dit jaar heel veel gevallen, ook niet altijd in wat ons betreft de goede zin hé, maar er worden mensen democratisch verkozen en die zitten hier aan het roer van het bestuur. Dus om dat uit te besteden aan mensen die je erbij haalt, dat is gewoon in strijd met het model wat we hebben gekozen. Daar wil ik mee beginnen. Voor de rest, en dan sluit ik me aan bij mevrouw Jonker, hè, als we de ...

De heer Heijboer: Maar bij interruptie.

De voorzitter: De heer Heijboer.

De heer Heijboer: We hebben nu een Reglement van Orde waarbij drie vervangers zijn toegestaan. Je bent niet verplicht ze af te nemen. Nu zitten we toch ook met voornamelijk VV-leden hier met ondersteuning van

vervangers. Dus het is in de huidige regeling al zo dat er in de commissies als dat mogelijk is ook VV-leden zitten maar met ondersteuning. En u zegt nu van, het is niet de bedoeling dat je het overdraagt aan commissieleden maar dat gebeurt ook niet. Hè, dus we gaan nu een oplossing zoeken voor een probleem wat niet bestaat.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Nou, daar wil ik wel antwoord op geven. Dat is wel zo want er zijn in de commissies is het wel degelijk zo, ook in het geval dat er partijen met twee mensen hier zitten, dat de niet-VV-leden op bepaalde onderwerpen het woord voeren. Hè, dus dat is wel degelijk zo dat er gedebatteerd wordt door mensen die niet in de VV zitten. En nogmaals, er zijn situaties mogelijk waarbij we dat dienen te accepteren. Maar we kunnen ook, hè, en dat vind ik een beetje het lastige van deze discussie, we redeneren vanuit wat we hebben. Maar we zouden eerst eens even moeten beginnen, wat hebben we nodig en waarom zijn die mensen hier? En dat is helemaal niet omdat we die mensen niet de plaats hier aan tafel gunnen maar we hebben gekozen als VV-leden en wij zijn hier democratisch gekozen, hebben wij voor een model gekozen en daar past niet bij dat je de discussie en het debat overlaat aan niet verkozen leden. Dat is het principe. Hè, en je kunt ook, mijnheer Heijboer, je kunt hier ook met twee VV-leden van de AWP gaan zitten als u dat wilt. Hè, want ik begrijp ook, ik heb het ook eerder van mevrouw Jenniskens gehoord dat het prettig is om te kunnen sparren maar dat kan je ook met de mensen uit je eigen partij. Alleen, ja, is dan de consequentie dat je in meerdere commissies aanwezig moet zijn. Nou, dat kan, dat mag, daar is niks op tegen hè. Maar waar wel wat op tegen is, is om die ruimte dus extra te vergroten. Maar goed, ik ga verder. Laten we zeggen, we hebben elf, twaalf fracties in het nieuwe bestuur, we hebben allemaal drie plaatsvervangers, dan hebben we dus, dat is gewoon een constatering, dan hebben we zo meteen meer plaatsvervangers dan VV-leden. Ik zeg er verder niks over. Dan heb ik toch even gekeken naar, hoe zit dat nou bij andere waterschappen? En dan heb ik, en helaas is het niet gelukt om bij 21 op een rijtje te zetten, maar dan heb ik 15 waterschappen van de 21, en daar is Delfland dan nog niet bij. Hè, dus dan kun je zeggen, ik mis er vijf. En dan zie je, wat op zich ook al aardig is, de nomenclatuur schaduwleden, commissieleden, duoleden, fractievolgers, fractievertegenwoordigers. Nou, je kan het zo mooi, externe leden, je kan het zo mooi niet bedenken. Maar de conclusie is wel dat er acht waterschappen zijn van die vijftien die maximaal één commissielid toelaten, er zijn drie waterschappen die afhankelijk van de fractiegrootte, dat is een beetje het model wat nu bij ons voorligt, één of maximaal twee commissieleden voorstellen en er zijn er slechts vier met maximaal twee. En Delfland zegt gewoon, ja, we hebben er drie dus waarom zullen we iets veranderen? Ja, kijk, dat vind ik nou jammer want volgens mij gaat het debat moet hierom gaan. Stel nou dat we vinden dat die drie anders moet, wat moet het dan wel zijn? Want ik hoor alleen maar mensen zeggen, ja, het was drie en we houden drie. Maar gegeven het feit dat wij toch wel een hele uitzonderlijke positie als Delfland innemen, kun je dan gewoon hier met droge ogen blijven verdedigen dat drie moet zijn? Ja, ik vind het jammer want dan kom je met mekaar niet in gesprek.

De voorzitter: Mevrouw Jenniskens.

De heer Van Kretschmar: En dat is ...

De voorzitter: Met een interruptie.

Mevrouw Jenniskens: Ja, bij interruptie. Fantastisch dat u dat uitgezocht heeft, de heer Van Kretschmar, maar ik ben ook even bij de burens gaan vragen. Bijvoorbeeld Schieland Krimpenerwaard heeft slechts twee commissies. Die hebben ook geen voorzittersoverleg. En wij hebben vier commissies, wij hebben een voorzittersoverleg, we hebben nog een agendacommissie, we hebben nog een spoedcommissie cybersecurity gehad vorig jaar. Dus bij ons in Delfland is het aantal commissies behoorlijk groot. En ik denk dat je het aantal

leden, extra ondersteunende leden of commissieleden, ook in dat licht moet bekijken. En niet ... Want dat is dus een hele andere situatie.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ik ben blij dat u ook gekeken heeft. En inderdaad het voorbeeld wat u zegt klopt. Maar er zijn ook genoeg waterschappen waar dit voor geldt die wel degelijk drie commissies hebben. En ik ben het ook met u eens dat de druk naarmate het aantal commissies groter wordt, overigens waar wij zelf een say in hebben hè. Want die extra P&C commissie, nou, daar heb ik zelf ook mijn oordeel over maar dat hoeft niet hè. Dus je kunt, je creëert zelf laten we zeggen je workload. En dan is het denk ik een commitment als je dit werk wil doen, hè, dat het tijd kost. En natuurlijk moet het allemaal bij iedereen passen maar ik vind het nog steeds niet een argument om te zeggen, nou ja, we hebben het zo druk dus we hebben hier maximaal drie extra leden nodig en dan ook nog voor elke fractie. Ik vind dat gewoon te ruim dus ik zou veel liever hier een debat willen voeren van, wat hebben we nou echt nodig? Dan heb je aan de ene kant kleine fracties, je hebt grote fracties. Laten we het daarover hebben. En alleen maar zeggen, ja, we hebben drie en we voelen ons comfortabel dus we willen het graag bij drie houden. Ja, dan hebben we geen debat hè. Ik denk dat er genoeg stof op tafel ligt, met wat ik ook net heb gezegd over dat BOB-model, ja, wat vinden we daar nou van? Wat vinden we ervan als hier, en dat komt ook voor, dat er in commissies, hè, want u bent het goede voorbeeld, dat er in commissies laten we zeggen alleen maar een plaatsvervanger zit, ook van een wat grotere partij, en die doet daar het debat en de oordeelsvorming. En in de VV zitten de andere mensen die nemen dan het besluit. Dat gaat gewoon niet goed samen. Ja, dat is vervelend maar dat is ook een beetje de consequentie van wat wij hier als model hebben aangenomen.

De voorzitter: Mevrouw Jenniskens. Uw microfoon staat uit.

Mevrouw Jenniskens: Natuurlijk, ik vind het aan de partijen zelf. Hè, u weet dat wij als Water Natuurlijk altijd een VV-lid in elke commissie hebben. Dat vind ik op zich, dat zegt u ook, een goed voorbeeld. Maar ik vraag me dus af of je met minder commissieleden, hè, of je dan dit probleem oplost van dat er binnen partijen niet goed overgedragen wordt over wat er precies in een commissie is besproken. Dat hoeft je ... Dat kan je zelfs nog als je het in extreme zet, dat als je wel als VV-lid aanwezig bent geweest en de woordvoerder van je partij in de VV is anders, die zou wellicht afhankelijk van het karakter misschien ook nog wat anders kunnen zeggen dan dat in de commissie is afgesproken. Dus het probleem van dat je als partij gewoon heel goed intern moet afstemmen van wat er in de commissie is besproken en wat je dus in de VV gaat zeggen los je niet op door een gestaffeld systeem in te voeren.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dat kan zijn maar dan hoor ik dus ook graag, hè, daar heb ik al een paar keer naar gevraagd, wat dan de partijen die moeite hebben met zoals het nu geformuleerd is, waar ze dan wel mee kunnen leven? Anders dan uit te spreken, ja, we voelen ons comfortabel bij wat er nu is dus gaan we niks veranderen. Want dat gaat mij dan te ver. Ik blijf erop hameren ...

De heer Kiela: Voorzitter?

De heer Van Kretschmar: ... dat wij, wij zitten hier, wij zijn hier democratisch verkozen en met tien mensen vormen wij het bestuur. En natuurlijk zijn er situaties waarbij we, laten we zeggen, extra mensen nodig hebben. Maar laten we nou dan ook goed het eens worden waarom we die mensen hebben. En als ik dan de heer Heijboer hoor over opleiden. Ja, weet je, daarvan zeg ik, ja, dat deel ik niet. Hoewel ik het een heel mooi en nobel streven vind maar daar zijn andere manieren om mensen klaar te stomen voor de volgende bestuursperiode. Dat hoeft je niet te doen door die mensen mee te nemen hier als commissielid.

De voorzitter: De heer Kiela had ook een interruptie.

De heer Van Kretschmar: Over die dingen moeten we ...

De heer Kiela: Ja, voorzitter, ik denk dat de heer Van Kretschmar wel de laatste is die er een democratische lat langs kan leggen. En het is zo dat gebleken is dat het heel goed functioneert dit systeem. En waarom zouden we dan omdat andere waterschappen het anders doen hier een ander systeem invoeren? Dat vind ik een verkeerde redenatie. Dat als het functioneel is en het goed functioneert is er niks aan de hand. En ik deel met de heer Heijboer de redenatie dat je dan investeert in de toekomst en ook investeert in de democratie.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, nou, daar zijn we het al over oneens. Ik vind dat de democratie gebaat is bij mensen die gekozen zijn, en daar reken ik mezelf dan ook even toe hè om u dan even op dat punt te corrigeren. Die maken hier uiteindelijk de besluiten en die spelen ook een belangrijke rol in de oordeelsvorming en dat laat je dus niet over aan plaatsvervangers, duoleden of fractievolgers. Maar goed, daar kan je ... We kunnen het er ook over eens zijn dat we het hier niet eens worden.

De voorzitter: De heer Kiela.

De heer Kiela: Ik denk dat we dat dan moeten constateren.

De heer Van Kretschmar: Ja.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar, bent u al richting het einde van uw betoog?

De heer Van Kretschmar: Ja, nou ja, ik roep dus allen, hè, voor de tweede termijn want, nou ja, mevrouw Jenniskens heeft daar al op gereageerd, maar ik roep iedereen op die moeite heeft om het getal drie te verlaten en de staffel die nu is opgenomen om dan ook met een voorstel te komen hoe het dan wel eruit moet zien. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, allereerst willen we vanuit het CDA in ieder geval iets technisch gewoon, eerst een technisch aspect namelijk die staffel. Daarvan denken we dat het nodeloos ingewikkeld is dus wij vinden dat het eigenlijk veel simpeler kan. Het CDA is voor gewoon maximaal drie, maximaal dus drie leden per fractie. En we denken dat fracties ook zelf de beste inschatting kunnen maken hoe de gehele fractie, dus dat zijn de leden en de plaatsvervangend leden, hoe die opereren. Ik ben het volledig met de heer Van Kretschmar eens dat we moeten zorgen dat we inderdaad een goed democratisch bestuur hebben of een goed functionerend bestuur. Ik zie in mijn eigen fractie dat dat prima verloopt qua informatieoverdracht en ja, ik zie dus geen noodzaak om van die drie af te wijken. Maar het is echt aan de fractie zelf, en die hebben ook daar de verantwoordelijkheid in, om het op een goeie manier te regelen. Ik ben het wel eens met inderdaad de heer Van Kretschmar dat ja, een VV-lid is gekozen en behoort, moet dus, is dus ook eindverantwoordelijk voor het feit dat gewoon zowel in de commissies als in de VV zelf dat het juiste debat gevoerd wordt. En als ik dan toch even terugga op de discussie tussen mevrouw Jenniskens en de heer Van Kretschmar. Ik heb ook regelmatig contact met de CDA-fractie in Schieland Krimpenerwaard en als ik hun verhalen hoor en ik kijk hoe wij hier politiek bedrijven dan zeg ik, nou, geef mij dan maar wat meer commissies en ook wat meer commissieleden. Want het gaat hier, maar dat is mijn persoonlijke mening, daar mag u mij niet op ... Niet mijn fractie op aanspreken maar ik ben tevreden met de manier waarop het hier gaat. Zo. Dat is mijn mening.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we de eerste termijn gehad. Nou, zoals al eerder aangekondigd is het een stuk van de VV dus u zult inderdaad de discussie met u zelf, nou, onderling voeren. Ik wil wel een aantal dingetjes er uitvissen die ik wel graag even hier aan u voor wil leggen. Ten eerste, er zijn een drietal meer technische opmerkingen gemaakt. Met betrekking tot het jaartal van het document, de verduidelijking ten aanzien van het aantal commissieleden of het per commissie of per commissieleden totaal en tot slot de vraag van mevrouw Jonker over het initiatiefvoorstel ter verduidelijking. Mijn voorstel zou zijn om die drie dingen op te pakken, om de ambtelijke ondersteuning te vragen om dat aan te passen in het stuk voor het stuk dat naar de VV gaat. Daarnaast het vraagstuk met betrekking tot het aantal commissieleden. Ja, ik merk dat de meningen uiteenlopen om het netjes te zeggen. Ik probeer zelf altijd ver weg te blijven van me mengen in discussie maar misschien één opmerking die ik wil meegeven is dat, nou ja, we zien een aantal fracties die er nu zijn in de VV die ervoor gekozen hebben om geen of een zeer beperkt aantal commissieleden in te stellen ook al hebben ze de mogelijkheid om meer commissieleden in te stellen. Dus in die zin is het wellicht ook goed om op uw toekomstige collega's te vertrouwen dat ze er gebruik van zullen maken als het, nou ja, inderdaad nodig is. Voor eventuele opmerkingen van het wijzigen zou mijn voorstel zijn om dat wel per amendement te doen bij de VV. Ook gezien de politieke discussie die hier nu is zou mijn voorstel zijn om, nou ja, dat is aan u, om daar een amendement eventueel op in te dienen. Gezien de sterke meningen lijkt het me niet handig om daar nu met een voorstel te komen om dat te wijzigen. Ik zie nog een opmerking van mevrouw Jenniskens en ik merk ook dat de dijkgraaf graag nog wat wil meegeven.

Mevrouw Jenniskens: Even ter ...

De voorzitter: Ik wou eerst het woord geven aan de dijkgraaf, dan mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Oké.

De heer Daverveldt: Ja ik, voorzitter, dank u wel, ik realiseer me heel goed dat dit een document is niet van D&H en de voorzitter maar er zijn toch een paar opmerkingen gemaakt die ik even wil verduidelijken. Het mag duidelijk zijn dat in dat artikel waar het gaat over het aantal commissieleden het nooit de bedoeling is dat dat als het ware per commissie zou zijn. Dus als dat verder verduidelijkt zou moeten worden dan moeten we daar inderdaad toch even een tekst voor vinden. Ik wil de heer Claassen ook bedanken voor het nauwkeurig lezen en als er ergens een tikfout zat met jaartallen wordt dat natuurlijk aangepast. Zelfde geldt voor mevrouw Jonker. Even kijken. Het artikel waar het gaat over initiatiefvoorstellen lid 5. Klopt, dat voorstel moet zijn initiatiefvoorstel. Ik wil wel toch even afstand nemen van, er is niks in gefietst. Als het gaat over spreekrecht in beginsel, u kunt het verbale verslag volgens mij ook nalezen, dat volgens mij was dit de uitkomst van het overleg in de commissie. Hè, dus dat hebben we zo getrouw mogelijk proberen weer te geven. En dan ...

De voorzitter: Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: O. Mag ik daar even heel kort over ingaan? Bij de vorige commissie stond het inderdaad bijvoorbeeld bij de commissies hè. Nou, daar kan ik dan nog wel mee instemmen zeg maar. Maar het recht van een VV-lid inperken in die zin hè, dus in beginsel alleen maar over één onderwerp mogen praten, ja, dat vind ik ook ... Ja, ten eerste, we hebben er al eerder over gesproken hè dat het eigenlijk wettelijk niet kan. En ik begrijp wel het woord in beginsel beperk, ja, dus er is wat voor gevonden. Maar volgens mij, ja, laat ik het zo zeggen, volgens mij is het in de vorige commissie stond het er nog niet in, in het document en nu ineens wel. Maar goed, het is gewoon iets wat ik zelf vind als jurist zeg maar dat ik, ja, ik vind dat beperkend. Hè, dus maar misschien is dat dan meer een persoonlijke opmerking dan dat het gedragen wordt hier door de commissie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De dijkgraaf.

De heer Daverveldt: Het was de insteek zeker niet om het wettelijke spreekrecht van VV-leden in te perken. Het is meer om een vorm te vinden dat het op prijs gesteld wordt als in beginsel het woord door één iemand gevoerd wordt. Dan nog even toch de verduidelijking over plaatsvervangers. De reden dat wij afgestapt zijn van het woord plaatsvervanger is dat wat wij plaatsvervangers noemden eigenlijk geen plaatsvervangers zijn. Want als een VV-lid ziek is kan die zich niet laten vervangen in de VV. En we hebben in een van de vorige vergaderingen uitvoerig stilgestaan met, wat zou dan een beter woord zijn? Een tijdje hebben we gesproken over burgerleden en wat dies meer zij. En ik denk eigenlijk dat onze juristen een hele goede oplossing gevonden hebben door gewoon te zeggen, we praten over commissieleden en commissieleden die kunnen zeg maar gevoerd worden hetzij vanuit de VV of anderszins. En zo hebben we het opgesteld. En voor wat betreft het aantal. Ja, de staffel die hebben we er op deze manier ingenomen omdat het onze poging was om iets te vinden waarvan we dachten dat in ieder geval een meerderheid zich daarvoor zou vinden. Ik heb als ik u goed beluister zie ik dat de ideeën hierover nog zeg maar in ontwikkeling zijn. En dat is echt aan u dus daar ga ik u niet over adviseren.

De voorzitter: Dank u wel voor deze verduidelijking. En dan mevrouw Jenniskens nog.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Het amendement ligt al klaar.

De voorzitter: Dat is voortvarend. Dank u wel. Nou, dat gezegd hebbende, met dank aan de dijkgraaf voor de verduidelijking, wou ik beginnen aan de tweede termijn. En wederom via de rechterzijde. De heer Kiela.

De heer Kiela: Wij hebben onze punten duidelijk gemaakt.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bresjer.

Mevrouw Bresjer: Ja, misschien kan dan toch ergens worden vastgelegd dat het maximum geldt voor alle commissies bij elkaar.

De voorzitter: Dank u wel. Nee, wat ik ook al aangaf bij de resumering van de eerste termijn, een aantal technische opmerkingen gemaakt met verzoek aan de ambtelijke ondersteuning om dat stuk daarop aan te passen voor het stuk dat naar de VV zal gaan over anderhalve week of twee weken moet ik zeggen. De heer Claassen.

De heer Claassen: Ja, dank u wel. Ja, ik heb de tijd even gebruikt om de woorden van de heer Van Kretschmar goed op mij te laten inwerken. Er zitten namelijk wel opmerkingen in, delen van opmerkingen die mij wel ook in het hart raken zeg maar. Met name over het democratisch gehalte. Ik ben de eerste om dat te ondersteunen en dat zou dan ertoe leiden dat je zeg maar alleen uitgaat van daadwerkelijk gekozen mensen die op de lijst hebben gestaan en door het electoraat in die positie zijn gebracht. Aan de andere kant, je bent individueel verkozen maar wel op naam van een lijst van een partij. En van die partij mag je denk ik ook iets verwachten dat daar een goede afstemming plaatsvindt, dat daar kennisontwikkeling plaatsvindt en kennisoverdracht ook plaatsvindt. Waardoor je als je in een commissie met een andere vertegenwoordiger namens die partij zit toch ook wel mag verwachten dat dat in lijn is van degene die daadwerkelijk verkozen is in de VV. En dan heeft het te maken met werkbaarheid. We hebben een situatie nu waarin we diverse commissies hebben waarbij je met één VV-lid toch wel erg veel moet beheersen en nalopen en in de gelegenheid moet zijn dat allemaal bij te wonen. En ik schets zo'n dag als vandaag waarbij je 's morgens een commissie hebt en 's avonds weer één en toch ergens uit de regio vandaan moet komen. Ik bedoel het is alleen om praktische redenen al handig soms om dingen te verdelen. Maar goed, daarvan zou je dan kunnen zeggen van, dat is de consequentie van dit werk. Aan de andere kant denk ik dat het ook de kwaliteit van de discussie zou kunnen ondersteunen dat je met plaatsvervangers of met commissieleden, anderen dan VV-leden werkt. Uiteindelijk hebben we ... Voer je dan een bredere discussie binnen je partij, je kunt meer

kwaliteiten inbrengen van verschillende soort en uiteindelijk blijft het toch het VVD-lid die in de VV kiest over de voorstellen die daar worden geagendeerd. Nou, vanuit dat principe dus toch dat democratische gehalte versus de uitvoerbaarheid zouden wij toch wel willen vasthouden aan maximaal drie vertegenwoordigers.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Ja, dank u wel. Ik moet zeggen dat ik me in grote lijn ook kan vinden in het pleidooi van mijn buurman. Om een inkijkje te geven in onze fractievergadering, wij vergaderen vaak met acht personen. We hebben drie gekozen VV-leden, drie commissieleden en nog twee belangstellenden. En het is denk ik wel zo dat die commissieleden vooral ook het leuk vinden om in die commissie mee te praten en dat we ook in onze fractie dan voldoende body hebben om de discussie te hebben. Als we het hebben over democratisch gekozen dan denk ik dat het bij de meeste partijen zo is dat de fractievoorzitter of de lijsttrekker, laat ik het zo zeggen, die wordt vaak rechtstreeks gekozen. En iedereen daaronder die heeft onvoldoende stemmen om rechtstreeks gekozen te worden, die vloeit voort uit het overvloeien van de stemmen. Dus je kan zeggen van, nou ja, die zijn dan gekozen vanwege de democratische vaststelling van de lijst binnen die partij. Dat geldt ook voor de geborgde zetels, die zijn democratisch aangewezen min of meer binnen de lijst van die partij. Dus als we het hebben over rechtstreeks gekozen dan zouden we hier alleen met de lijsttrekkers zitten. En ja, dat is niet de bedoeling. Vanwege het democratisch gehalte, ja, blijven wij toch bij ons standpunt van drie commissieleden. En wij laten het dan aan de partij over om daar wel of geen gebruik van te maken want dat staat iedereen vrij.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenniskens niet. De heer Lont ook niet. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, ik wil toch wel een korte opmerking maken. Ik denk dat we de discussie niet uitkomen en dat het in de VV met een amendement tot stemming komt en dan wordt er wat gewijzigd. Dus we kunnen daar heel lang over praten. Wij blijven er ook bij dat we het gewoon aangepast willen zien. Het was altijd als vervanger ook daadwerkelijk als iemand niet kon. Het wordt nu als een opleiding gezien. Dus ja, misschien staat er straks in het verkiezingsprogramma, kom ook in onze opleiding want Delfland betaalt dat wel mee of u als burger betaalt dat mee. En dat wil ik toch ook wel even graag benadrukken. En wij zien uit het verleden, en dat is ook wat we meebrengen en dat is onze zorg, dat het niet goed is gegaan. Er zitten hier ook fracties aan tafel die er ook, nou ja, wat wij in onze fractie zien als misbruik van hebben gemaakt. En daar willen we graag bij wegblijven en vandaar dat wij het ook aan willen passen. Dus dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker. Nee? De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het stelt me teleur dat er weinig respons komt op mijn oproep van, goh, wat zou het alternatief kunnen zijn, behalve dat er al een amendement klaarligt. Nou, dat wist ik ook al dus dat is geen nieuws. Ja, blijkbaar zijn wij in Delfland uniek in waterschapsland en dat zal de volgende bestuursperiode dan ook gaan blijken. Ik denk dat ik met veel plezier een keer op de publieke tribune kom zitten om deze landdag van nabij te volgen. Maar ja, het blijft mij toch verbazen dat wij onszelf zo uniek vinden en ook niet de bescheidenheid hebben om dan nog eens te kijken van, nou ja, hoe gaat het dan bij anderen? Maar blijkbaar hebben wij hele goede redenen dat het drie moet zijn of misschien wel vier. Nou ja, dat ik ga daar uiteindelijk zo meteen niet meer over. Dus we laten ons verrassen in de VV. Maar ik vind het wel jammer, en dat meen ik echt hè, want dat heeft ook meer, dat heeft niet zozeer met dit onderwerp te maken maar ik vind dit, weet je, een commissie is iets waar je met mekaar moet zoeken naar de ruimte hè. Dat heb ik ook nog eens opgezocht in het BOB-model. En als ik dan mijnheer Kiela hoor die zegt, drie is drie, en ja dan denk ik, ja, wat zitten we hier te doen want dat kan je bij wijze van spreken zou je dat schriftelijk af kunnen. Dus dat vind ik echt jammer dus ik vind echt de kwaliteit over het gesprek over dit onderwerp vind ik niet goed uit verf gekomen maar ik leg me erbij neer.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, allereerst wil ik graag de dijkgraaf nog bedanken voor zijn antwoord op het feit, ja, op het spreekrecht in de VV. Ik denk dat dat een zeer genuanceerd antwoord is waar ik erg blij mee ben. De heer Van Kretschmar wil ik ook wel echt bedanken voor het feit dat u toch een discussie probeert aan te gaan en ook gewoon verder denkt dan de huidige status quo. Ik denk dat dat erg goed is, dat waardeer ik ook zeer. En ik hoop dat u ook inderdaad ook na de verkiezingen, dat we u ook nog mogen terugzien af en toe op de publieke tribune want ik denk dat dat voor uzelf heel erg leuk is en ook voor ons wel goed is. Als laatste wil ik nog even een correctie doen. Ik zei dat mijn fractie met één mond spreekt, dat is niet helemaal zo. Ik heb één fractielid die vanuit haar positie af en toe niet het CDA-geluid laat horen. Dus bij deze.

De voorzitter: Dank u wel. Dan om dit punt af te concluderen. Nou, wat ik al eerder heb aangegeven, verzoekt een aantal technische wijzigingen. Tot slot, nou, gezien het feit dat er al een amendement is aangekondigd zou mijn voorstel zijn om dit stuk door te geleiden als bespreekstuk. Ik neem aan dat u zich daarin kunt vinden. Dan was mijn voorstel om nu even kort te schorsen voor om even de benen te strekken en ik zou zeggen, laten we dat tot elf uur doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dames en heren, geachte commissieleden, het is alweer elf uur. Dames en heren, het is elf uur. Dank u wel, de heer Boot. Graag verzoek ik om allemaal weer plaats te nemen. Nou ja gezien misschien toch wel het initiatief van de heer Boot volgen en volgende keer gewoon een kortere pauze doen, hè.

#### *4.B.05 Zienswijze op ontwerpbegroting 2024 het Waterschapshuis kennisname geactualiseerde begroting 2023*

De voorzitter: Gaan we door met het volgende bespreekstuk. B.05, zienswijzen op ontwerpbegroting Waterschapshuis. En dan zou ik nu via de linkerzijde beginnen. Wat zei u? O, ja, is er nog behoefte aan een introductie vanuit de portefeuillehouder?

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Heel kort. Er liggen eigenlijk twee stukken voor, de geactualiseerde begroting 2023 en de primaire begroting voor 2024. Normaal gesproken is het zo dat we eigenlijk proberen om een zienswijzeprocedure te vermijden voor de geactualiseerde begroting. Maar zoals u gezien heeft, als de instandhoudingskosten groter worden dan is daar toch een zienswijzeprocedure voor noodzakelijk en daarom is die ook toegevoegd. Ja. Dus daarom gaat het een zienswijze voor twee begrotingen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, normaal gesproken zouden wij als CDA geen hele grote bezwaren hebben tegen een geactualiseerde begroting en ook toekomstige begrotingen van het Waterschapshuis. Want het is een ... Wij hebben dat altijd gezien als een zeer efficiënt en zeer goede organisatie. Alleen we vinden, het CDA vindt dat het dit keer wel, ja, dat ze wel erg uit de bocht vliegen. In totaal gaat de begroting vijftig procent omhoog. In de jaren daarna wordt het wel wat minder en gaat onze bijdrage als Delfland met dertig procent omhoog. En gelet ook op de discussie die we in het afgelopen najaar hebben gehad over onze eigen begroting en dat we echt proberen om gewoon ook de kosten in de hand te houden, uitgaven te beperken zodat we ook de inkomsten, ja, en de tarieven niet al te veel hoeven te laten stijgen. Vinden wij het eigenlijk wel dat dit eigenlijk wel heel erg rauw op ons dak komt. En we vragen ons daarom ook af waarom we dat nu pas horen. Was het niet al langer bekend? En zeker gelet op de discussie die we ook net hebben gehad over, nou ja, de nieuwe wet GR en over actieve informatieplicht. En we hebben gewoon een hele duidelijke vraag. Ja, die vijftig procent en de dertig procent extra bijdrage vanuit Delfland, ja, kan dat niet wat minder? Wat zijn de mogelijkheden? En ik vind dat we dat ook gewoon aan het Waterschapshuis moeten vragen, welke mogelijkheden hebben we om onze bijdrage niet met dertig procent te laten stijgen? Want als ... Ja, kijk, een tien procent daarvan kunnen we nog voorstellen dat dat nog, en zeker

als je let op de inflatie dat dat nog wel reëel is maar dertig procent vinden we echt te veel. Dat waren mijn vragen en mijn opmerkingen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik ga de gestelde vraag van de heer Jansen niet herhalen maar die hadden wij ook. Maar ja, ik kom eigenlijk bij een wat principiële vraag en dat is, kijk, we lezen nu al dat laten we zeggen die conceptbegroting 2024 zoals die genoemd wordt, ja, daar wordt nu al van gezegd dat die ook nog een keer geheel wordt bijgesteld. Dus dan krijgen we eigenlijk elk jaar mogelijk hetzelfde verhaal als wat we nu met 2023 hebben. En dan is dus ook de volgende vraag, en ik begrijp dat dat wel volgens alle regels zo zou moeten zijn, maar waarom ga je in godsnaam een begroting 2024, laten we zeggen, in concept vaststellen op het moment dat het jaar net twee weken oud is? 2023. Ja, dus we gaan nu al over 2024 iets vinden terwijl we in 2023 net begonnen zijn. En dat betekent dus dat ook die 2024 begroting die gaat ook weer overhoop. En ik begrijp ook dat die overhoop gaat omdat het te maken heeft met allemaal projecten die nog niet zijn goedgekeurd, dat ze doorlopen. Maar moet je dan toch niet eens een keer bij het Waterschapshuis de discussie hebben over die P&C-cyclus. Hè, gaan we nou wel op de juiste momenten over de juiste dingen besluiten? Want dit ... Hè, en zo niet, ja, dan is de vraag, ja, wat voor zinnigs kunnen wij daar nu van zeggen? Hè, of misschien mogen we er wel niks van zeggen maar we zien wel die cijfers langskomen die dus helemaal de pan uitrijzen. Dus ik denk dat we in een proces zitten wat gewoon eigenlijk fundamenteel niet klopt waardoor we dus deze problemen eigenlijk elk jaar krijgen. Misschien dat ze nu exceptioneel zijn maar 2024 gaat ook weer worden bijgesteld en dat begrijp ik ook. Dus de vraag is, hoe zit dat met die P&C-cyclus en zou dat niet fundamenteel anders moeten? Ja, en dan heb ik nog een vraag en misschien zou ik het antwoord moeten weten maar ik vraag hem toch. Er worden dus ook gaandeweg voor het projectendeel wat eigenlijk het grootste deel van de begroting is door Delfland beslissingen genomen om te participeren. En die die leiden dus ook tot een substantiële bijdrage in dat projectendeel. De vraag is even, zien wij ook vooraf waar Delfland dan ja tegen zegt? Want dat deel van het proces ben ik even kwijt. Het gaat misschien iets verder dan wat er nu voorligt maar daar zou ik toch graag een antwoord op willen hebben. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit mij geheel aan bij de vorige sprekers. Ik heb ook toch wel met enige verbazing gekeken naar die geactualiseerde begroting 2023. Ik denk dat mijn huishoudboekje niet op die manier tot stand, of tenminste, ik zou niet achteraf met dit soort stijgingen van 53 procent aan moeten komen achteraf bezien. Wat mij dan ook wel ... Dus ik sluit me aan bij de vragen die er ook over zijn. En voor Delfland betekent dat dus inderdaad een stijging van 33 procent. Het is met name de projecten heb ik ook gezien en de vraag is ook van, in hoeverre zien wij als VV dit van tevoren? Ik zag ook wel helemaal aan het begin dat er eigenlijk maar heel weinig gesprekken, want als je die historie leest zeg maar bij de eerdere besluitvorming dan zie je ook wel dat er heel weinig gesprekken zijn geweest met het Waterschapshuis en Delfland. Want dat begint dan eigenlijk pas 15 december 2022 dat ik denk van, jeetje, dat is wel erg laat als je dan achteraf met zo'n gewijzigde begroting gaat komen. Ik sluit mij aan ook bij de heer Van Kretschmar dat ik denk van, als dat zo er nu uit ziet voor 2023, als je dat zo erg moet bijstellen, ja, waarom zit je dan nog iets te zeggen over 2024? Want eigenlijk geeft het aan dat je dus in zo'n vroeg tijdstip van het jaar blijkbaar daar niks over kan zeggen als je 53 procent moet aanpassen. Dus dat vind ik niet heel zinvol. Wat mij enigszins ook heeft verbaasd is de bijlage 5, dat is de conceptbrief van Delfland. Ik vond wel dat er heel erg positief al van tevoren was gereageerd op die ontwerpbegroting 2024. Dat ik denk van, nou, vindt Delfland dan ... Zijn wij de enige die nou zo kritisch zijn als VV-lid of vindt Delfland het heel normaal dat je zomaar ineens een stijging van een begroting krijgt van 53 procent? Dus dat was even mijn vraag dat ik, ja, die heeft zo positief denk ik van, nou, dat kan dan wel iets kritischer zeg maar. Dat waren mijn opmerkingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u, voorzitter. De vorige drie sprekers hebben al duidelijk de pijnpunten genoemd van deze, ja, toch wel actualisatie begroting van 2023 en dan ook richting 2024 hè, we staan nou aan het begin. Zelfs mijn iBabs die vindt het geen goed voorstel want die knalt er steeds uit. Dus ik moet mijn aantekeningen dan even uit het hoofd doen. Maar ik wil even teruggaan in de tijd en dat is iets waar wij, nou, dat is deze periode niet geweest maar de periode daarvoor, daar hadden we juist loden deuren afgesproken met het Waterschapshuis. Alleen gebruik maken en betalen voor wat wij doen bij het Waterschapshuis. En dat zie ik hier dus niet in terug meer. En het lijkt wel dat de vrije hand weer wordt gegeven en we gaan het doen. Die zienswijze die er dan ook is die is ons, ja, eigenlijk veel te positief. Ik zou graag willen zien dat daar toch een kritische opmerking want we geven nu eigenlijk zomaar lijkt het wel een blanco cheque. En voor 2024, we staan nu aan het begin, we weten op geen enkele manier wat er gebeurt. Dus ik zou daar zeker nog in willen reageren dat wij dat anders willen zien en dat wij daar best nog wel tijd hebben om die kaderbrief van 2024 en zo beter aan te passen in de loop van de tijd. En zeker een kritischere zienswijze schrijven naar hun dat wij niet mee kunnen instemmen met zo'n grote verhoging en onze bijdrage. Dan gaan we maar weer terug van, wat halen we bij het Waterschapshuis vandaan, wat zou het voor ons moeten kosten en anders maken we er geen gebruik van. Ik denk dat we die loden deuren maar weer terug moeten halen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Helemaal eens met hetgeen de voorgaande sprekers hebben gezegd. Voor ons was het ook echt ineens van hoe, hoe kan dat? 53 procent verhoging. Ik vind ook dat die niet goed, echt goed uit is gelegd. Ik vind, er staat innovatie, transformatie en uurtarieven. Ja, we weten allemaal dat de prijzen voor arbeid omhooggaan. We weten ook dat er altijd innovatie en transformatie plaatsvindt in deze tijd dus ik vond de argumentatie vrij zwak. Los van wat er gezegd is over de P&C-cyclus en de kritische zienswijze, dat vinden wij ook, vind ik het ook totaal, of vinden wij het ook totaal niet reëel dat je dan in '24 toch weer met een begroting van 33.4 miljoen komt terwijl je nu met een begroting van 39.7, dus bijna 40 miljoen komt. Dat vind ik echt, ja, dat is niet reëel. Meestal is het zo dat als je dan een hoge, dat je elk jaar toch weer hoger wordt. Dus het zou fijn zijn als er uitgelegd kan worden waarom dat in het geval van het Waterschapshuis niet het geval is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het wordt een beetje saai maar ook wij sluiten ons aan bij de vorige sprekers. Ja, het lijkt wel een beetje een achtbaan. We dachten van tevoren ook de aanname dat er ineens 50.000 meer uren nodig zijn of dat er ook mensen zijn die die in kunnen vullen. Daar hadden wij ook onze vraagtekens bij. En met name ook van, ja, blijkt uit de stukken onvoldoende waarom er nu ineens zo'n stijging noodzakelijk is. En daar zouden wij dan toch wel graag een antwoord op willen hebben van, hoe komt het nou dat er hier ineens 50 procent meer nodig is en waar komt de verwachting vandaan dat we ook het personeel vinden om dat uit te voeren? En voor Delfland is natuurlijk een gematigde kostenontwikkeling gewenst ook in verband met onze tarieven. Waarbij ook gezegd wordt, en dan denk ik even aan het vorige agendapunt, dat we natuurlijk het geld wat we besteden ook gewoon nuttig willen besteden. Dus als er tegen die grote uitgave een enorme besparing staat op een ander vlak, ja, dan zou het uitgelegd kunnen worden maar dat heb ik niet kunnen lezen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Claassen.

De heer Claassen: Dank u. Ja, ook verbazing zeg maar, in aansluiting op wat hiervoor gezegd is. En ik ben het daar ook allemaal ruim mee eens. Ik vind ook dat er een verkeerd signaal uitgaat van als je dit zomaar zonder meer laat passeren. Dit is niet goed naar de samenleving naar mijn idee. Dus ik steun ook van harte de vraag van de heer Jansen dat misschien nog even terug kan worden gevraagd van waar het een tandje minder kan en hoe dat kan?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja, voorzitter, dank u wel. Dank aan de stellers van het stuk en alle mensen die mij voor zijn gegaan. Ik kan herhalen dat is het voordeel van de laatste zijn maar dat zal ik u besparen. Voorlaatste. Als VV stellen we kaders en die controleren we. Nou, we hebben als kaders gesteld loden deuren. Die was me even ontschoten. Ik zat zelf aan waterscheiding te denken. En zoals we hem nu lezen kun je daaraan twijfelen of die scheiding nog steeds zo is. Dus ik ben heel benieuwd hoe het college daarop reageert, of zij daar meer informatie over hebben? Want dat is wel iets waar we ons zorgen over maken. En daarmee sluit ik aan bij de rest. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Boot.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. Ik ga niet herhalen wat er gezegd is maar ik zal het op een iets andere manier proberen te zeggen. Onze indruk is een beetje, ik bedoel, we zijn altijd heel positief geweest over dit werk hè dus dat blijft natuurlijk, maar die zorg die iedereen verwoordt die hebben wij ook en die zal ik op twee punten illustreren. Dat is, het lijkt een beetje alsof dit Waterschapshuis zich aan het opstellen is als een soort monopolioïde organisatie die bepaalde kosten gewoon maar doorrekent en dan wordt dat gepikt. Bijvoorbeeld de virtuele werkplekken, als iemand van ons daar werkt, die kosten 250 euro, dat wordt ineens 325. Nou, dat is alleen maar een monopolioïde organisatie die zoiets, paf, en het wordt geaccepteerd. Dat vinden wij een beetje onbegrijpelijk. En we denken eigenlijk zelf dat je aan die begroting van 2023 niet zo heel veel meer kan doen want dat, ik bedoel, het jaar is al gaande. En ik bedoel, ik ben het helemaal eens met mijnheer Jansen van, kijk er nog eens naar. Maar ik vermoed niet dat dat heel veel gaat opleveren. Maar 2024 dat is nog ver genoeg om eens even heel goed te kijken of we dat allemaal logisch vinden. En dan geef ik één voorbeeld, wij betalen straks dus mee aan een medewerker communicatie beeldvorming Waterschapshuis. Is dat nou voor Delfland het allerbelangrijkste, dat hun beeldvorming op orde is en dat wij dat meebetalen? Nou, dat is maar één voorbeeld en zo zijn er waarschijnlijk wel meer dat dat Waterschapshuis langzaam maar zeker zichzelf heel erg belangrijk is gaan vinden. En ja, onze rol is toch om te kijken, is dat altijd dan helemaal voor 100 procent waar? En dan zijn die loden deuren dan hele goeie metaforen. Ik heb nog één heel klein vraagje. We gaan dus nu 1,82 miljoen betalen. In de begroting van het Waterschapshuis zijn de bedragen steeds exclusief btw. Ik mag toch hopen dat het hier inclusief btw is of komt dat er nog bij? Dit is weer zo'n voorbeeld van waar de informatie een beetje ingewikkeld gemaakt is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank wel. Dan is het woord aan de dijkgraaf.

De heer Daverveldt: Dank u wel. Dank u wel voor alle opmerkingen en ik denk dat het inderdaad belangrijk is om een aantal zaken te verhelderen. Omdat uit de opmerkingen die gemaakt zijn het mij ook wel opvalt dat het lastig is voor VV-leden, en daar bent u niet de enige in, om te doorgronden hoe HWH werkt. Dus sommigen van u maken opmerkingen over loden deuren, worden die nog steeds gerespecteerd? Daar kan ik heel kort op zijn. Ja, die worden nog steeds heel nadrukkelijk gerespecteerd. Kosten van HWH, die HWH maakt die moet je zien langs twee lijnen. Aan de ene kant heb je instandhoudingskosten en daar mag u wat van vinden, en aan de andere kant heb je zeg maar de eigenlijke producten of in de toekomst de dienstverlening. En de kosten die te maken hebben met de projecten of de dienstverlening straks daar zijn hele strikte procedures voor voordat die in een begroting mogen worden opgenomen. Dat betekent dat als een programma bij wijze van spreken afloopt maar iedereen weet dat het eigenlijk meer het programma verlengd moet worden en iedereen is het daarover eens, dan is het feit dat iedereen in een vergadering als het ware daar ja zegt, nee, dat moet verlengd worden, is niet voldoende om het dan in de begroting op te nemen. Het kan alleen maar in de begroting worden opgenomen als de deelnemende waterschappen hun handtekening gezet hebben onder een zogenaamde dienstverleningsovereenkomst. Als die handtekening ontbreekt kan het niet in de begroting worden opgenomen. En soms kan het zijn dat administratieve procedures bij wijze van spreken dan net zo lang duren dat het niet op tijd is om het in die primaire begroting op te nemen. Wat het

Waterschapshuis dan doet dat is dat ze in de begroting ook zogenaamd deel 4 opnemen waar zeg maar per programma ook staat wat in de pijpleiding zit. En waar de kans heel groot is dat de waterschappen ervan zullen zeggen, wij zijn toch geïnteresseerd om dat wel op te nemen. De grote stijging, die 50 procent hè, die komt met name voor omdat twee hele grote programma's, daar waren de handtekeningen niet voor gezet. Dus als je in de primaire begroting ging kijken dan zag je voor bij die programma's stond daar gewoon nul. Ja. Als je in die primaire begroting ging kijken bij deel 4 dan stond daar al, u moet er rekening mee houden dat als die handtekening wel gezet is deze kosten erin terugkomen. Ja. En dat op het moment dat die dan wel opgenomen worden in de primaire begroting, dan ziet het er opeens, oogt het heel veel, jee zeg wat gebeurt hier er komt opeens een enorme stijging bij. Dus twee derde van die stijging heeft ermee te maken dat twee programma's in feite totaal niet voorzien waren omdat dat niet mocht volgens de regels die we met elkaar hebben afgesproken. Daarnaast is het zo dat inderdaad zoals alle organisaties gewoon te maken hebben met zeg maar de inflatiedruk. En zeker zeg maar als het gaat over in de IT-wereld en de tarieven die daarvoor in rekening gebracht worden, ja, die kosten die zijn gestegen. Er is nog een ander element wat belangrijk is bij de instandhoudingskosten. Misschien kunt u zich herinneren dat ook het Waterschapshuis heeft deelgenomen aan de audit voor de baseline informatie, de BIO. Het resultaat van HWH was eigenlijk dat je zegt, nou, daar is toch ook wel werk aan de winkel. En over het algemeen, dat geldt bij Delfland, dat geldt ook bij HWH, dat als je je informatiebeveiliging op een hoger peil wil tillen, dat kost wel geld. Dus dat betekent dat er ook expliciet gezegd is om hier naar dat gewenste niveau 3 en straks 4 te gaan vragen wij voor instandhouding toch bovenop de 250.000 die elk jaar in de begroting zit voor kwaliteitsverbetering et cetera, een extra 150.000. Dat zijn de grote redenen voor de stijging. Dan hoor ik sommigen ... Dan wil ik ook nog verduidelijken, hoe gaat het dan met de besluitvorming over waar Delfland nou aan deelneemt of niet? Nou, laat het duidelijk zijn, instandhouding, je bent lid van het waterschap, je neemt deel aan de GR en dan krijg je daar een rekening voor. En dat is ook de reden dat alle VV's de gelegenheid hebben om hun zienswijzeprocedure daarop in te dienen. Als het gaat over het eigenlijke werk, daarvoor hebben we bij het Waterschapshuis de zogenaamde opdrachtgeverstafel waar alle SD's in zitten. En daar wordt project, programma voor programma wordt gekeken, wat zijn de dingen waarvan de waterschappen zeggen, nou, hier zien wij zonder meer toegevoegde waarde in en daar doen wij aan mee. Om dat proces verder te stroomlijnen zijn er afspraken nu gemaakt om duidelijker te krijgen van, wat is nou echt verplicht daarin? Dat zijn wat we dan nu noemen de collectieve programma's en dat gaat laten we zeggen wetgevingstrajecten, Wet open overheid, daar hebben we allemaal mee te maken. Het is veel efficiënter als één organisatie de diverse waterschappen helpt om aan die wetgeving te kunnen voldoen dan dat iedereen op een eigen houtje doet. Dus daarvan zeggen we, dat is gewoon verplicht. Een ander punt is, wij zeggen altijd, samenwerking staat hoog in het vaandel. Maar als je echt wil samenwerken en je wil data ontsluiten dan zul je afspraken moeten maken over datastandaarden want anders kun je die data helemaal niet delen. Je zult afspraken moeten maken over hoe je je architectuur wil inrichten. Dat is ook een onderwerp waarvan wij zeggen, als je daaraan gaat morrelen en niet iedereen doet mee dan ondermijn je eigenlijk die samenwerking waarvan we zeggen dat we die zo belangrijk vinden. Dus dat is ook collectief. Daarnaast zeggen we, het programma informatiebeveiliging dat is ook collectief omdat we zeggen, als waterschappen hun informatiebeveiliging niet op orde hebben dan is het niet alleen vervelend voor hun maar dat straalt ook af op de hele sector. Alle andere programma's zijn facultatief. Dus een programma waterveiligheid wat we daar doen, daar zou elk waterschap zelf van moeten bekijken, vind ik dat er voor mijn waterschap voldoende toegevoegde waarde zit om daar een handtekening onder te zetten? Op het moment dat een waterschap zegt, wij doen mee, dan doen die dat ook in de volle wetenschap van wat dan het bedrag is waarvoor je uiteindelijk de rekening krijgt. Ja. En als dan de DVO daarvan ondertekend is dan zit die direct in de begroting. En als de DVO nog niet ondertekend is want dat proces dat loopt nog dan doen we een zo goed mogelijke inschatting van wat de kosten zijn en die nemen we mee in boek 4. Dan hoor ik sommigen van u, en ik doe het maar even zo en niet punt voor punt omdat heel veel van u zeiden, hè, ik sluit mij aan bij de vragen die de voorganger gemaakt heeft. Sommigen van u zeiden ook, ja, maar hoe zit dat dan? Is het dan zin om de tweede week van het jaar nu al te beginnen te praten over een primaire begroting van 2024? Ja, er is heel vaak gesproken over die P&C-cyclus want we willen dat die P&C-cyclus zo goed mogelijk aansluit bij de P&C-cyclus van de eigen waterschappen. En u weet zelf, normaal gesproken praten wij over een

kadernota over zeg maar een maand of drie en in de zomer begint bij de diverse waterschappen het eigen begrotingsproces. Dus die eigen waterschappen die willen een idee hebben van, wat moeten wij reserveren voor onze deelname aan deze GR? Dat betekent dat eigenlijk die primaire begroting die moet dus eigenlijk al afgetikt worden door het algemeen bestuur van het Waterschapshuis voordat dat proces echt vorm krijgt. Dat is de reden dat we dat in, dat staat gepland voor april dit jaar in het AB van HWH. En het is elk jaar weer een beetje zoeken en daarvoor wil ik ook, weet je wel, mijn excuses aanbieden want ik weet, u heeft gevraagd, u wil tijd hebben om dit soort stukken te bestuderen. Wij krijgen de begroting, wat is het, begin ergens medio december en toen hadden we eigenlijk al de laatste DB-vergadering gehad waar stukken nog besproken moeten worden voor de komende VV-vergadering. Dus ik had de keuze, ofwel we respecteren de tijdlijn maar dan wordt het pas de VV in juni en dan is het mosterd na de maaltijd. Of we respecteren de tijdlijn niet en dan kunnen we het nog in deze VV doen, de zienswijze vaststellen en die kan dan inderdaad meegenomen worden in april. Ik hoor sommigen van u ook zeggen, kan het niet een onsje minder? Ja. Ik denk dat het eerlijke verhaal is dat digitale transformatie zo belangrijk is voor alle waterschappen wat wij willen doen, dat de kosten daarvan die zullen in de toekomst alleen maar stijgen. En dan kunnen we twee dingen doen, ofwel we kunnen zeggen, we doen dat zelf of we kijken heel goed, waar kunnen we synergievoordelen behalen om dat samen met anderen te doen. En daarvoor hebben we die opdrachtgeverstafel ingericht en daar maakt Delfland dus echt de afweging van, moeten we hieraan deelnemen of niet? Even kijken. De vraag dus, weet Delfland waar we ja tegen zeggen? Ja, dat weet Delfland heel goed. En u ziet eigenlijk ook in, ik weet niet of u de moeite neemt om het allemaal te lezen want het is heel veel informatie maar we proberen hier ook per programma duidelijk te maken van, wat gaan we nou met dat geld doen, wat moet het concreet opleveren? Zijn wij de enige ... U heeft ook opmerkingen over de zienswijzebrief. En u zegt eigenlijk tegen D&H, maak die maar veel kritischer. Ik ... Deze zienswijze is minder, is geschreven vanuit de wetenschap dat die processen op deze manier zo werken. Dus D&H die vindt het te rechtvaardigen dat de instandhouding stijgt met het bedrag vanwege wat ik zei de uurtarieven, vanwege het feit dat er meer aandacht nodig is voor cybersecurity. D&H begrijpt dat wij echt wel zeg maar de vinger aan de pols houden voor al die projecten. En wat we dus wel zeggen, wij vinden het heel belangrijk dat de kosten van instandhouding, want het is toch zeg maar een soort overhead van HWH, dat we dat percentage goed in de gaten houden. En het vervelende is dat als niet alle projecten al formeel geaccordeerd zijn en we weten dat daar straks dingen bijkomen, ja, dan kan het zijn dat in de primaire begroting het percentage instandhouding tijdelijk even wat hoger is dan het feitelijk zal zijn. Maar we vragen daar wel aandacht voor. We vragen ook expliciet aandacht voor het feit dat als wij ja zeggen tegen projecten, ja, dan moet de capaciteit er ook zijn om die projecten in te vullen want anders heeft het geen zin. Daarvoor heeft het dagelijks bestuur van het Waterschapshuis ook een uitvoeringstoets. Dus per project wat voorgesteld wordt om uit te voeren moet D&H, moet het dagelijks bestuur van het Waterschapshuis expliciet aangeven of Waterschapshuis goed gesteld is om dat project succesvol uit te voeren. Dat zijn de controles die wij doen. Het is dus geen blanco cheque. En, even kijken, heb ik ... De loden deuren heb ik het over gehad. Dan nog een opmerking over de btw. Wij zijn al jaren in gesprek met de fiscus en voeren rechtszaken daarover omdat we eigenlijk vinden dat er een koepelvrijstelling zou moeten zijn en dat HWH geen btw in rekening zou moeten hoeven brengen en wij ook niet voor de diensten die wij aan HWH doen. Het goeie nieuws was dat wij tot in hoger beroep bij het hof zijn wij in het gelijk gesteld maar Belastingdienst gaat in cassatie. Dus het is weer afwachten. Dat betekent dat wij uiteindelijk alles met btw moeten factureren. Maar de manier om dat zichtbaar te krijgen dat is dat wij in alle zeg maar begrotingstabellen doen we de cijfers zonder btw en in de tabellen waar de uiteindelijke afrekening staat verdeeld over alle waterschappen, daar wordt de btw eraan toegevoegd. Dus dan weet u ... En dan denk ik dat ik daarmee in grote lijnen uw vragen beantwoord heb.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het tijd voor de tweede termijn vanuit de commissie. Dan, we waren net linksom begonnen dus dan gaan we linksom weer verder. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank, voorzitter en dank portefeuillehouder ook voor het beantwoorden van de vragen. Ik begrijp inderdaad dat het een lastige materie is en dat er inderdaad een aantal projecten nog niet, ja,

helemaal gevoteerd waren zodat die inderdaad in de primaire begroting niet terug te vinden waren. Ik heb wel nog even gekeken maar ik vind dat best wel een beetje lastig want de projecten waar u het dan over heeft dat is volgens mij AN en de beeldvorming of het beeldmateriaal. Maar die zijn ... Dat speelt al jaren, die zijn al jarenlang projecten van het Waterschapshuis. En ik zag ook in 2022 dat die ook gewoon al op de begroting stonden voor 4,7 miljoen. Zou u mij nog wel, ja, zou u ons nog wel iets kunnen toesturen ook van, ja, waar zitten nou eigenlijk die verschillen. Want ik vind dat erg lastig om dat uit de stukken duidelijk te krijgen waar nou precies de verschillen zitten en waarom die verschillen nou zo inderdaad ja, waarom die stijging dus hè. Nou ja, en we hebben het over 50 procent maar als ik dan de individuele onderdelen bekijk dan zie ik eigenlijk bijna nergens een stijging van 50 procent. Ik vind het heel moeilijk om grip te krijgen op een, waar we nou eigenlijk, nou ja, hoe we hier nou mee om moeten gaan. En u als portefeuillehouder weet dat veel beter dus zou u mij of de VV gewoon een toezegging willen doen dat u gewoon wat duidelijker maakt van, nou, waarom zijn nou eigenlijk die ... Waar zitten nou die stijgingen en waarom zijn die stijgingen nou inderdaad, waarom zouden wij in moeten stemmen of liever gezegd waarom zouden wij ... Waarom zouden we het ... Waarom is het goed om die stijgingen gewoon ook door te voeren?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank u wel portefeuillehouder voor het beantwoorden van de vragen. Ik denk als ik het even mag samenvatten dan zit toch denk ik bij de meesten van ons de zorg in die schoksgewijze rapportage. Dus ik zit een beetje te denken, kunnen we nou niet een ... Zouden we daar niet wat voor kunnen bedenken dat we die schokken laten we zeggen in de toekomst wat kunnen dempen? En daar heb ik twee ideeën voor. Het eerste zou kunnen zijn, zijn er mogelijkheden om, laten we zeggen, de uiteindelijke besluitvorming binnen het Waterschapshuis ten aanzien van die projecten te bespoedigen? Hè, want ik hoor u zeggen, ja, het gaat om het zetten van een handtekening. Dan is natuurlijk de vraag, ja, waarom duurt dat allemaal zo lang? En kan er niet een wat striktere procedure zijn waarbinnen die handtekeningen gezet moeten worden, ook met een soort van tijdframe. Hè, dat je niet de gelegenheid hebt om dat maanden laten we zeggen te laten rusten en dan opeens te tekenen maar dan heeft het andere waterschap nog niet getekend, zo'n beeld heb ik dan. En het andere is, waarom zou er bij het Waterschapshuis in de zin van een P&C-cyclus ook niet een soort van burap zijn? Hè, dus en die zou dan weer misschien iets voor onze burap kunnen zijn. Dat we eigenlijk laten we zeggen gaande het jaar die eerste schok al een beetje zien aankomen. En dat we niet wachten tot december en dan januari maar dat we bij wijze van spreken in oktober al een beetje weten van, nou ja, er zijn zoveel projecten getekend en het begint toch behoorlijk op te lopen en die bedragen kunnen dan ook van boek 4 wat u zegt naar de primaire begroting worden gehaald. Dus dat zijn een beetje mijn ideeën en dat zou misschien deze discussie gewoon in de toekomst kunnen voorkomen. Dus daar wil ik graag uw reactie op horen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, portefeuillehouder, voor de uitgebreide toelichting. Ik sluit me ook weer aan bij de voorgaande sprekers. En ik heb daar nog een kleine aanvulling want u zei, dijkgraaf, dat wij hebben de ... Deze begroting krijgen we zo vroeg hè, 2024, omdat wij dan als Delfland een idee hebben wat kan worden verwacht. Dan denk ik van, nou ja, gebleken is dat we dus daar helemaal geen idee van hebben want achteraf wordt het gewoon met 50 procent verhoogd. Dus dat pleit dan toch voor een iets ander tijdspad. En ik vind eigenlijk het idee van mijn buurman de heer Van Kretschmar over die burap dat ik denk van, ja, dat is eigenlijk wel een goed idee. Dat je op een gegeven moment al een beeld krijgt van, nou, welke contracten zijn dus nu al getekend of wat gaat er nu komen. Want wij hebben nu pas eigenlijk, ja, 20 december krijg je ineens plotsklaps dit voor je kiezen. Dus ik vind toch dat dat anders zou moeten, ter informatie van de VV gewoon. En ik zou toch heel graag die zienswijzen dus die conceptbrief hè in bijlage 5, die zou ik toch heel graag ietsje kritischer hebben. Dus dat we er toch wat zorgen over hebben of dat het in ieder geval, of een voorstel doen dat zij het wat eerder inzichtelijk maken dat er een afwijking van de

begroting komt. En dat we dat dan niet op, dat zou u natuurlijk kunnen verzoeken in die brief hè, en dat we dat niet op 20 december van dit jaar weer gaan krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wilde wel aansluiten bij de vorige sprekers maar ik wil ook heel graag kritisch zijn. En ik zou willen vragen, ik weet niet of dat mogelijk is, 1 april 2014 is HWH 2.0 van start gegaan. Het nieuwe Waterschapshuis naar aanleiding van ... Ik kan eindelijk weer in mijn iBabs dus, dan kom ik er terecht. Dan HWH 2.0. En komen we nog overeen met de uitgangspunten die we toen hebben gedaan? Want ik maak mij toch echt wel grote zorgen. We hebben toen echt gezegd hè, tussen instandhouding en programma's en projecten staat een loden deur, tussen programma's en projecten onderling staan loden deuren. De instandhouding is een afgebakende opdracht voor de eigenaren. Deze taken in stand houden is een afgescheiden taak van de uitvoerende taak ten aanzien van programma's en projecten die dat HWH voor de opdrachtgevers uitvoert. En ik zou wel graag daar een vinger aan de pols willen hebben van, doen wij als Delfland het op de goeie manier? We hebben, nou, wat ik dan een beetje zag best wel veel projecten lopen en levert dat op of is het juist dat wij HWH heel veel sponsors ook? Dus ik ben daar eigenlijk best wel een beetje, ja, bang voor dat we HWH in stand gaan houden en dat ze het misschien toch wel ergens anders kunnen doen. Dus komen we nog overeen met het uitgangspunt wat we toen 1 april 2014 voor ons hadden? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Hartelijk bedankt voor de uitgebreide toelichting. Natuurlijk is het zo dat digitalisering steeds belangrijker wordt hè, dat beamen wij. Ik denk dat de oplossing inderdaad in het proces zit zoals de heer Van Kretschmar ook al heeft gesuggereerd. Waar ik mee zit is, kunnen wij nou als VV ook af en toe nog eens een prioriteit stellen? Hè, dus als er binnen het waterschap voor Delfland een project X wordt bedacht en wij zeggen als VV, nou, wij hebben liever niet het digitaliseringsproject maar we willen meer biodiversiteit, ik zeg maar wat, waar kunnen wij die afwegingen dan maken? Daar zit ik een beetje mee. Hoe kunnen we dat beïnvloeden en in de wetenschap dat die andere waterschappen daar natuurlijk ook weer... En dan heb ik nog een heel klein, eigenlijk heel klein nieuwsgierigheidsvraagje. En dat is dat, er staat dus dat ze een volwassen niveau 3 van de BIO moeten halen. En daar staat helemaal geen datum bij en dat hebben we, dat kennen we natuurlijk ook van Delfland zelf hoe dat soort processen zijn. Lijkt mij wel. Het is een technische vraag, maar toch, mocht u het toevallig weten dan zou ik daar graag een antwoord op hebben.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Ja, voorzitter, dank u wel. Dank ook de portefeuillehouder voor de beantwoording. Ja, we denken dat het Waterschapshuis gewoon belangrijk is, belangrijk blijft voor Delfland. Ook dat digitalisering belangrijk wordt en dat we daarin samen optrekken omdat we daar toch wel voordeel uit kunnen halen. Maar het blijft gewoon zoals het is, dat is gewoon de grote kostenstijging. En ja, in die zin zou ik daar ook wel, ja, misschien in de zienswijze wat in terug willen zien dat we daar toch wel heel erg van schrikken en of dat wat gematigder zou kunnen. En wat ik in de eerste termijn misschien had moeten vragen is wat het effect is op de ... Ja, of de effecten, waarschijnlijk zijn die niet meegenomen in de begroting van Delfland dus dat krijgen we dan nog een keer het schrikeffect. Maar goed. En ik ben in ieder geval ook blij dat mijn vraag beantwoord is dat de uitvoeringstoets vooraf gedaan wordt of er genoeg personeel is. Dus dat er toch wel een hoge mate van zekerheid is dat men dit ook echt gaat uitvoeren. Daar wou ik het even bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Claassen.

De heer Claassen: Ja, dank u. Ja, de uitleg is helder waarvoor dank. Het gevoel blijft. Het is ... Je wordt toch geconfronteerd met een consequentie die je niet van tevoren in deze omvang hebt zien aankomen ondanks dat je daar goeie argumentatie onder kunt leggen. En ik vind dat als je dat gevoel legt naast het gevoel wat uit de zienswijze blijkt, waarin zelfs nog wordt aangekondigd dat we waarschijnlijk in '24 nog wel meer verhoging te verwachten hebben, ja, lijkt het toch wat te positief van insteek zeg maar.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja, voorzitter, dank. En ook dank aan het college voor de uitgebreide beantwoording. Zo'n stuk, de stukken die we nu voor hebben twee doelen, één is voor de bedrijfsvoering van het Waterschapshuis en de andere is dat wij onze taken kunnen doen. En ik gun de volgende VV vooral dat het doen van de taken op basis van deze stukken wat minder lastig wordt. Er zitten best wel dingen in die we net gehoord hebben die misschien hadden geholpen bij het lezen van de stukken. Dus ik hoop of ik gun de volgende VV dat het huis wat duidelijkere stukken aanlevert waar minder ruis in zit of dat die opgelost worden met een begeleidend schrijven. Verder zijn onze zorgpunten genoeg, niet volledig maar wel genoeg beantwoord dus wat ons betreft kan het een hamerstuk worden.

De voorzitter: Dank u. De heer Boot.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. We begrijpen alles wat de dijkgraaf zegt. We zijn het ook eens met de reactie daarop van de collega's. En ik wil dat in twee puntjes even toelichten. Onze zorg is niet zozeer dat we misschien te veel projecten meedoen maar onze zorg is dat die uurtarieven zo ontzettend hard stijgen. Dit jaar stijgen die met 11,5 procent, dat is de cao, cao moet je natuurlijk betalen, plus 7,5 procent. Ja, dat is toch gewoon ontzettend veel. En er is al aangekondigd 2024, cao plus 3,3 procent. Nou, wij kunnen begrijpen dat dingen duurder worden, zeker ICT. Maar het lijkt er nu op dat het aandeel van deze kosten in de totale begroting van Delfland stijgt. En wij zouden erg ongelukkig zijn als strak besloten moet worden dat de totale kosten van Delfland in 2024 met 11 procent stijgen want dan gaan de belastingen heel veel omhoog en daar maken wij ons zorgen over. Dus wij hopen dat de dijkgraaf mee kan nemen, als nou eens het lukt dat het aandeel van deze uitgave in de totale kosten van Delfland constant blijven. Want onze eigen ICT moet ook beter worden. Nou, dan moet dat constant moet denkbaar zijn. Dus niet een toename van het aandeel van deze kosten. Laten we dat nou eens proberen. Dat is even mijn ene puntje. En dan ben ik het met de collega's eens dat de toon van de zienswijze, van die brief, dat we daar die zorg van die toenemende kosten, dat die daar toch wel ietsje stilliger ook meegenomen kan worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de dijkgraaf.

De heer Daverveldt: Dank u wel. Ik ga nu wel even de partijen individueel langs. De heer Jansen die vraagt om de verschillen te duiden tussen zeg maar waar we vandaan komen en wat er ... Dan moet ik even mijn ding. Dan wil ik u toch graag verwijzen naar bijlage 1, pagina 10, waar een tabel staat waar regel voor regel zeg maar de verschillen worden geduid op bestuurlijk niveau.

De heer Jansen: Ja, ik had hem al gevonden dus dat ja.

De heer Daverveldt: Ja. En daar ziet u dus heel duidelijk in, toevoeging nieuwe projecten is 10 miljoen. Overgrote gedeelte van de stijging. Dan, even kijken, de heer Van Kretschmar. Schoksgewijze rapportage. Ja, maar daarom is het voor mij heel belangrijk dat als Delfland dit soort stukken ontvangt dat ze ook goed kijkt naar wat er in deel 4 staat. Hè, want het is niet gezegd natuurlijk dat Delfland als het ware copy paste moet doen van wat er in de primaire begroting staat. Maar ze kan op basis van zeg maar de gesprekken met de SD die in Delfland vertegenwoordigd, in de OGT natuurlijk ook een inschatting doen van wat prudent is om rekening mee te houden in de eigen begroting. Uw opmerking over, kunnen we kijken dat we toch zoveel

mogelijk natuurlijk het actueel maken, die neem ik ter harte. Dus alles wat we kunnen doen om ervoor te zorgen dat de handtekeningen zeg maar zo tijdig mogelijk verkregen zijn, dat is natuurlijk belangrijk. Aan de andere kant zeg ik ook van, u moet zich ook rekenschap geven dat het dus belangrijk is dat we een heel strak systeem hebben wat super gecontroleerd is. Uw opmerking over burap. Ik kan u zeggen dat Waterschapshuis drie keer per jaar, dat heet daar niet dan de burap maar een berap, dus drie keer per jaar wordt gekeken wat, is de situatie en dat leidt tot begrotingswijzigingen gedurende het jaar. Want dat betekent dat stukken die in dat boekje 4 stonden die zijn inmiddels dan voldoende geconcretiseerd, de handtekeningen staan er, die worden overgeheveld en die besluiten die worden genomen door het algemeen bestuur van HWH.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Interruptie. Zou het dan een idee zijn toch om gaande het jaar hè vanuit laten we zeggen uw functie als bestuurslid dat de VV daar ook wat over ziet of te horen krijgt? Dus als dat er al is want dan demp je die schok die nu bij de VV elke keer terechtkomt.

De heer Daverveldt: Ja. Ja, uiteindelijk natuurlijk hè, als u de behoefte heeft om meer informatie te krijgen dan wil ik daar graag op ingaan. Ik hou u ook wel weer een beetje de spiegel voor hè, als je nagaat naar de totale kosten die wij met zijn allen als Delfland maken op het gebied van wat ik dan maar even gemakshalve ICT doen, dan denk ik, ik heb de precieze percentages niet maar dat ongeveer 15 procent van die kosten gemaakt worden bij HWH. En ik probeer ergens ook de balans te vinden tussen zeg maar de hoeveelheid informatie die u krijgt om zichzelf zeker te stellen dat de kosten die we maken bij HWH goed besteed zijn versus de kosten die we zelf hebben. Maar als u zegt, ik zou het prettig vinden in het kader van een mededeling in BFO om te horen van, nou, weet je wel, HWH heeft bij de berap ... Ik wil daar graag een mededeling over doen maar het wordt al heel snel heel veel detailwerk want dan krijg je per programma welke verschuiving er allemaal plaatsvindt. Het is er allemaal.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Dank u wel, voorzitter. Laat ik het dan zo formuleren, het is meer een aanbeveling laten we zeggen in uw richting om discussies zoals we nu hebben misschien te kunnen voorkomen. En als u zegt, nou, ik doe het liever zo dan prima dus het is een idee.

De heer Daverveldt: Nee, dat begrijp ik.

De voorzitter: De dijkgraaf.

De heer Daverveldt: En daar kom ik zo dadelijk dan nog wel verder terug. Even kijken. Mevrouw Jonker. Ja, u heeft nogal boude uitspraken, we hebben geen enkel idee van wat er wordt verwacht. Dat is wat mij betreft erg kort door de bocht. Want weet je, dat boekje, dat deel 4 geeft echt een behoorlijk goed inzicht van wat er in de pijplijn zit.

Mevrouw Jonker: Mag ik even interru... Mag ik ...

De voorzitter: Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Volgens mij heb ik het nu in de tweede ronde alleen maar gehad over de reactie op de zienswijze dus die brief.

De heer Daverveldt: Ja. Ja, zeker. En laat ik het zo zeggen, de zienswijze is opgeschreven op deze manier omdat D&H goed begrijpt wat de redenen zijn voor die schokken. Ja, en ik zou me inderdaad de zienswijze, als wij inderdaad het idee hadden van, jee zeg, maar die 50 procent die komt bij wijze van spreken opeens rauw

op ons dak vallen, ja, dan zou er een veel kritischer zienswijze zijn. Maar in alle oprechtheid, wij snappen waar dit vandaan kwam en daarom hebben we niet zeg maar zo sterk als sommige van u in eerste termijn reageerden op die 50 procent gereageerd. Dan mevrouw Dijkshoorn. HWH 2.0 is er. Wij hebben ... Er is een koersplan. We hebben net in het AB van HWH besloten om het koersplan van HWH nog één jaar te verlengen, dat is HWH 3.0 zelfs. Wat wij op dit moment doen bij HWH dat is een punt zetten achter de strategienota. En ook dan een beetje in het licht van de opmerkingen van de heer Van Kretschmar, ik vind het heel belangrijk dat u als VV een goed beeld heeft van wat de ontwikkelingen zijn bij HWH. Er is namelijk afgelopen jaar heel veel gebeurd en heel veel geïnvesteerd in de doorontwikkeling. En wat dat betreft wil ik een toezegging doen om te kijken of wij in het kader van de informatieve VV nog een keer u mee kunnen nemen in wat de strategienota is, wat de stand van zaken is rond de doorontwikkeling van HWH en hoe het proces werkt waarop wij invloed geven op zeg maar die via de opdrachtgeverstafel, op zeg maar het grote gedeelte van het budget. Even kijken. Mevrouw Jenniskens. Kunnen we prioriteiten stellen? Ja, die prioriteiten worden dus gesteld via de opdrachtgeverstafel. Maar ik begrijp uw wens om dat toch helder te hebben voor de VV en in dat opzicht moet u dan mijn toezegging zien om een keer een informatieve VV daaraan te wijden. BIO volwassenheid.

Mevrouw Jenniskens: Even nog ter interruptie.

De voorzitter: Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Het gaat er mij om dat we bij het begrotingsproces van Delfland, dat we daar kunnen zeggen, wij doen liever 1 miljoen meer in biodiversiteit dan dat we dat project X uitvoeren van het Waterschapshuis. Even als voorbeeld. Daar ging het mij over. En dat los je niet op met een informa... Ik vind het idee van een informatieve VV om beter te snappen hoe het Waterschapshuis werkt vind ik prima maar daar lost dit mijn probleem nog niet mee op.

De heer Daverveldt: Ja. Maar in het kader van de begrotingsgesprekken die wij hebben, ja, daar staat ook de hele begroting voor ICT ter discussie en daar kan u als VV de afweging maken of u zeg maar in uw voorbeeld of de verhouding biodiversiteit versus ICT-kosten, of die juist is.

Mevrouw Jenniskens: Dat vraag ik me toch echt wel in gemoede af want als er dus die bijlage 4 zit moeten wij dan allemaal bijlage boek 4 van het Waterschapshuis gaan lezen om een afweging? Dat lijkt mij gewoon niet de bedoeling.

De heer Daverveldt: Nee, en daarom vind ik het belangrijk dat u als VV kennisneemt van wat zeg maar de strategische opgave en welke rol HWH daarin kan spelen. En dan ga ik ervan uit dat u het met mij eens bent dat de feitelijke beslissingen in welk project deelgenomen wordt, dat dat gemandateerd is aan onze SD in de opdrachtgeverstafel. Want dan ga je op een detailniveau werken waarvan ik eigenlijk denk dat u als VV dat niet zou willen of moeten doen.

Mevrouw Jenniskens: Nee, maar dat zou ik ook absoluut niet willen. Het gaat mij over de grotere dingen.

De voorzitter: En misschien is het wel goed te vermelden, het is inmiddels al bijna twaalf uur. We hebben hierna nog één agendapunt te gaan. Er zullen ongetwijfeld mensen zijn die ook vervolgspraken hebben aangezien de commissie tot twaalf uur is gepland. Ik zou toch willen vragen voor een beknopte beantwoording en ook even interrupties zoveel mogelijk te beperken, ook omdat we dus nog een agendapunt te gaan hebben. Bij voorbaat dank.

De heer Daverveldt: Ja. Dank u wel, voorzitter. BIO volwassenheidsniveau, mijn streven van HWH is om in ieder geval 3 dit jaar te behalen. Even kijken, volgens mij heb ik de meeste andere vragen beantwoord. Ik heb

wel een opmerking over het constant, om een beperking op te leggen dat de totale kosten een constant percentage zijn van de totale begroting. Laat ik het zo zeggen, ik verwacht dat er goede redenen kunnen zijn om uiteindelijk meer te besteden aan ICT-kosten omdat we daarmee de bestuurlijke doelen van Delfland beter kunnen behalen. Dus ik zou er geen voorstander van zijn om een soort nieuw criterium te hebben dat het percentage per se, ja, weet ik wat, 0.7 procent zou moeten zijn. En ik denk dat ik daarmee de vragen in tweede termijn beantwoord heb.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee zou mijn voorstel, de heer Oostvogels gaf al de suggestie om het als hamerstuk naar de VV door te geleiden. Ik kijk even rond of de commissie zich daarin kan vinden? Ik heb nog wel een toezegging genoteerd over informatieve VV met betrekking tot dit onderwerp. Zijn er ... Kunnen mensen zich vinden in het feit als het als hamerstuk doorgaat? Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Ja, ik weet niet hoe de andere commissieleden erover denken maar ik worstel toch nog een beetje met die zienswijze die zo meteen de deur uitgaat. Ik kijk even naar de heer Boot want die heeft er ook wat opmerkingen over gemaakt. Dus die blijft dan als we een hamerstuk ervan maken ...

De voorzitter: Uw microfoon valt ...

De heer Boot: Ik ben geen VV-lid hè dus eigenlijk mag ik niks zeggen. Maar ik hoop toch dat de dijkgraaf heeft hier niets op toegezegd maar dat die toch, als die daar nog eens één keer naar wil kijken dan kan ik me voorstellen dat dat een hamerstuk is.

De voorzitter: Wat dat betreft, ik proefde inderdaad ... Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dan wachten we dus, dan moeten we dus vragen om een toezegging.

De voorzitter: Ja. Dan kijk ik even naar de dijkgraaf hiervoor.

De heer Daverveldt: Nou, laat ik zeggen, ik zal proberen een formulering te vinden die uiting geeft aan uw zorgen over kostenontwikkeling. Dus als u mij daar de gelegenheid voor geeft dan zou ik dat graag doen.

De voorzitter: Dan noteren we dat wel als toezegging en ik neem aan dat we die dan krijgen voor de VV.

De heer Daverveldt: Ja.

De voorzitter: En dan indien als er nog behoefte is aan aanscherping kunt u het alsnog het onderwerp onthameren dan. Dus bij deze dan besloten om het als hamerstuk door te geleiden.

## **5. Ingekomen stukken**

### *5.02 Brief aan VV - Voortgang versterking informatiebeveiliging*

De voorzitter: Dan naar het laatste bespreekpunt de brief proces onafhankelijk ... Sorry. Voortgang versterking informatiebeveiliging. Ik had daarvoor een vijftal sprekers genoteerd. Deze keer wilde ik rechtsom beginnen. De heer Kiela had zich gemeld.

De heer Kiela: Ja, voorzitter, dank voor deze brief. Of ...

De voorzitter: Mijn secretaris heeft nog wel een goeie toevoeging, de bijlage die is vertrouwelijk dus het verzoek is daarom niet uit de bijlage te citeren. Ik geef hem alvast nog even mee.

De heer Kiela: Oké. Ik had eigenlijk nog maar één vraag, dat gaat over die risico's, die restrisico's. Dat het hele VIB-project gaat nu naar de lijn. Dat geldt dus vermoedelijk ook voor de restrisico's maar ik lees bij één restrisico dat het een stijgende lijn heeft. Er staat, het aantal kwetsbaarheden neemt jaarlijks toe. En dan denk ik van, is het dan verstandig om deze restrisico's naar de lijn te brengen? Dat was de vraag.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja, dank, voorzitter en dank iedereen die aan alles gewerkt heeft dat tot dit stuk heeft geleid. Begrijp ik het nu goed dat dit onze laatste update in deze vorm is en dat wij verder het helemaal los, nou ja, er staat nog steeds mogen laten? Daar ben ik benieuwd naar. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Ja, dank voor het woord. Dank ook voor alle informatie. Water Natuurlijk realiseert zich dat er de afgelopen periode zeer veel werk is gedaan om de informatiebeveiliging van Delfland te versterken en dat er mooie en belangrijke resultaten zijn verbeterd. En we willen daar de portefeuillehouder en de organisatie er graag voor bedanken. En ook voor de transparante wijze waarop we als commissie en VV bij dit ingewikkelde traject hebben kunnen samenwerken. We zijn ook erg blij met de geboekte resultaten tot nu toe. Wel hadden wij uiteraard gehoopt dat het netwerksegmentatie binnen de kantoorautomatisering en de procesautomatisering nu al had voldaan aan onze eigen normen en die van de NORA. Maar tegelijkertijd zien we ook dat daar de nodige aandacht voor is maar we maken ons er toch een beetje zorgen over. We realiseren ook dat dit bijzondere, ingewikkelde materie is die ook de komende jaren voortdurend de aandacht nodig heeft die het verdient. Waar we wel blij mee zijn en ook een compliment vinden is dat we op deze manier de aanpak van VIB kunnen beleggen in de organisatie en dat daarmee ook binnen deze bestuursperiode is gelukt om op deze wijze belangrijke stappen te zetten maar dat we nu ook kunnen afronden in deze commissie en in deze VV. En stiekem zijn we wel al een beetje benieuwd wat er 2 februari wordt verteld over de uitslag van de PEN-testen. Nou, wellicht is er nog een mogelijkheid dat de portefeuillehouder iets een tipje van de sluier alvast oplicht?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank wel, voorzitter. In verband met tijd, de heer Van der Veer heeft het net gezegd over procesautomatisering en kantoorautomatisering. Die opmerking over het tijdspad dat dat niet in werking is, daar wou ik graag wat meer over weten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan tot slot de heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij hebben met name een vraag over dat toegenomen aantal kwetsbaarheden, factor 4 tussen 2015 en 2022. De vraag is even, komt dat omdat we nu, laten we zeggen, beter de zaken monitoren of is er een andere reden waarom dat aantal zo schrikbarend toeneemt? Dus dat is vraag één. Vraag twee is inderdaad het tijdspad om te voldoen aan NORA. En vraag drie is, ja, er staat hier, we vertrouwen erop voldoende afrondend geïnformeerd te hebben. Dus is dit de laatste rapportage? Dat zijn de drie vragen.

De voorzitter: Dank u wel. De dijkgraaf.

De heer Daverveldt: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad, het is een bewuste keuze om een einde te maken aan de projectstructuur en het te beleggen in de lijn. Dus in dat opzicht moet u dit zien. Conform ook eerdere gesprekken die we in deze commissie gehad hebben is dit de laatste rapportage in deze vorm. Dat betekent natuurlijk niet dat we nooit meer bij de VV zullen terugkomen. Want u kunt zich voorstellen, als wij duidelijk

plannen hebben over en er zijn investeringen die daarmee gekoppeld zijn en hoe gaan we verder met segmentatie in de PA dan zijn er natuurlijk, net zo goed als we dat met andere voorstellen ook doen, komen we gewoon met voorstellen richting de VV. De restrisico's. Wij denken dat het goed is, hè, dat het geen reden is om het niet naar de lijn te zetten want restrisico's zullen er altijd zijn. En de lijn is in staat om met deze restrisico's zeg maar verdere stappen te zetten om die te blijven, om die verder te mitigeren. De PEN-test, u bent nieuwsgierig, ik ben nieuwsgierig maar ik heb er nog geen zicht op wat de resultaten zijn. En ja, NORA heeft, dat wordt al vrij snel heel technisch, dat heeft te maken met bepaalde architectuurstandaarden, het heeft te maken met zeg maar de segmentatie. En we hebben altijd, we hebben eigenlijk helemaal in het begin van dit project gezegd, het feit dat wij niet gesegmenteerd zijn dat is een behoorlijke kwetsbaarheid maar het is tegelijkertijd ook een van de maatregelen die super complex zijn om dat goed te doen. En we hebben u, we hebben een tipje van de sluier opgedeeld in welke volgorde wij dat denken aan te pakken. En de organisatie is nu bezig om zeg maar dat verder uit te werken in concrete plannen. Dat is mijn beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog kort de commissie in voor een tweede termijn. Ik zie de heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, ik had toch nog even de vraag met die enorme toename van dat aantal kwetsbaarheden. En of dat nou ligt omdat we beter kunnen monitoren of dat we ons echt zorg moeten maken.

De voorzitter: Zijn er nog verdere vragen vanuit de tweede termijn? Ik zie er geen. Dan de dijkgraaf.

De heer Daverveldt: De heer Van Kretschmar, ik heb geen pasklaar antwoord wat de reden is voor de toename. Wat ik wel gezien heb, want wij monitoren nu het aantal kwetsbaarheden maand op maand. En ja, je ziet dat dat een fluctuerende lijn is. Ik had aanvankelijk het idee dat die lijn naar beneden ging met pieken en dalen en dan is er opeens iets dat een stijging is. Ik zou het moeten navragen om precies te weten wat hier aan de hand is. Eén ding weet ik wel, ik ben net het boek aan het lezen van, het is oorlog maar niemand ziet het, van mijnheer Modderkolk. Dan zie je dat het gewoon een ratrace is waar je, ja, weet je wel, waar mensen steeds slimmer worden en we steeds ... Stilstaan is achteruitgaan. Dus kwetsbaarheden nul, dat kunnen we echt vergeten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik bij deze dit onderwerp afronden.

## **6. Rondvraag en sluiting**

De voorzitter: Dan rest ons nog de rondvraag en sluiting, ware het niet dat de dijkgraaf mij heeft gevraagd dat hij graag nog een woord tot u wil richten.

De heer Daverveldt: Ja. U zei het, voorzitter, helemaal aan het begin al dat dit natuurlijk de laatste vergadering is in deze bestuursperiode van BFO. Ik wil in ieder geval alle leden en ook, hoe heet dat dan, de commissieleden die niet VV-lid zijn, er zijn er niet zoveel maar mijnheer Claassen is hier, mijnheer Boot was tot even en de heer Van der Veer specifiek ook bedanken voor het werk. We hebben denk ik met elkaar een hele hoop werk verzet in deze commissie. Niet in de laatste plaats het onderwerp wat we net hebben afgesloten. Maar er zijn ook hele mooie resultaten hier besproken als waterbeheerprogramma, de kostentoedeling, de kostenverdeling. Helaas heeft de Omgevingswet, laat nog steeds op zich wachten, maar dankzij het werk wat u ook hier gedaan heeft zijn wij in ieder geval wel klaar met een nieuwe Waterschapsverordening, met een Participatiewet. En wat ik met name gewaardeerd heb dat is dat we als je het vergelijkt met hoe het vier jaar geleden was, misschien is het af en toe een beetje met handen, met vallen en opstaan maar dat we met elkaar dat BOB-model wel echt omarmd hebben. En ik als dijkgraaf zie er ook naar uit om zeg maar dat hele BOB-model en die filosofie ook direct met het nieuwe bestuur verder te bestendigen en daar verder in te groeien.

Er zullen genoeg gelegenheden zijn om uitgebreid stil te staan bij het einde van deze bestuursperiode, zeker als het gaat over de VV en de VV-leden dus dan kom ik er wel uitgebreider op terug. Maar omdat dit een gelegenheid was waar in ieder geval ook een aantal niet-VV-leden maar wel actief in de commissie aanwezig zijn, wil ik mijn dank namens college uitspreken aan alle inzet en alle betrokkenheid. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. En ik zou de voorzitter niet zijn als ik ook nog even nog het laatste woord kan zeggen. Ook met, nou ja, met het einde van deze vergadering ook het einde van mijn voorzitterschap van uw commissie. Ik wil u heel veel danken voor, ik heb het relatief kort gedaan maar ik wil u danken voor de fijne overlegstructuur die we hier hebben gehad en ook de goeie discussies die we hebben gehad. En ik wil ook enorme dank uitspreken aan de ambtelijke ondersteuning van al deze vergaderingen. In het bijzonder ook de secretaris die ook veel achter de schermen veel werk heeft gedaan dus bij deze mijn dank daarvoor. En dan is er nu echt een officieel eind en dan wens ik u een hele fijne middag.

De heer Claassen: Voorzitter, mag ik nog even één voor de rondvraag?

De voorzitter: O, de heer Claassen.

De heer Claassen: Want het is niet meer aan de orde geweest.

De voorzitter: Vooruit.

De heer Claassen: Nee, dank voor deze mooie woorden aan het eind. Maar ik wilde graag nog even aandacht vragen voor onze schriftelijke vragen die we hebben ingediend op 6 december. Die ook als het goed is bij D&H behandeld zijn maar waar we het antwoord nog niet op hebben gekregen.

De voorzitter: De dijkgraaf.

De heer Daverveldt: De dijkgraaf. Ik ben me bewust dat we uit de termijn lopen. Wij zullen volgende week in D&H-vergadering zeg maar deze vraag in D&H, de beantwoording daarvan bespreken en dan krijgt u de antwoorden denk ik zo snel mogelijk daarna. En nu ik dan toch het woord heb wil ik inderdaad ook, want dat was even een omissie van mijn kant, mijn appreciatie richting onze voorzitter. Dus dank, Jurjen, voor het feit hoe jij de laatste jaar denk ik deze rol hebt opgepakt. Dank daarvoor.